

Delårsrapport

Januari-augusti 2014

Prognos för 2014

Sundsvalls kommun
Sammanställd redovisning
Kommunen och kommunala bolag

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Kommunens organisation	4
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål	4
Verksamhet	6
Ekonomi	10
Finansiell analys	13
Driftredovisning	20
Investeringsredovisning	21
Arbetsgivarpolitisk uppföljning	23
Nämnder, bolag och kommunalförbund	27
Nämndsuppföljning	28
Kommunstyrelse	25
Barn- och utbildningsnämnd	30
Socialnämnd	31
Kultur- och fritidsnämnd	34
Nämnd för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration (NAVI)	35
Stadsbyggnadsnämnd	38
Miljönämnd	40
Överförmyndarnämnden Mitt	40
Lantmäternämnd	40
Kommunrevision	41
Valnämnd	41
Stadsbacken AB	42
Medelpads Räddningstjänstförbund	44
Midlanda Fastigheter AB	45
Midlanda Flygplats AB	45
Norra Kajen Exploatering AB	45
Scenkonst i Västernorrland AB	45
Svenska Kommun Försäkrings AB	45
Räkenskaper, kommunen och koncernen	46
Resultaträkning	47
Balansräkning	47
Ansvarsförbindelser och panter	47
Kassaflödesanalys	49
Uppdrag	50
Uppdrag i Mål- och resursplan 2014 (MRP)	51
Redovisningsprinciper och förklaringar	52
Redovisningsprinciper	53
Ekonomiska begrepp	55
Förklaringar/förkortningar	56

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Styrmodell

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. En sådan åstadkommer kommunen genom att bedriva en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet med en finansiering som långsiktigt garanterar att verksamheten kan fungera utan skattehöjning. För att leda och styra ekonomi och verksamhet finns en ledningsprocess där mål- och resursplan, redovisning, uppföljning och internkontroll samverkar på alla resultatnivåer.

Mål- och resursplanen är kommunens budget och ligger till grund för det strategiska och konkreta arbetet. Planen följs upp kontinuerligt via månadsuppföljning, delårsrapporter och i årsredovisningen. I sin ledningsprocess använder Sundsvalls kommun en styrmodell vars viktiga utgångspunkt är att konkretisera den politiska viljeinriktningen till tydliga och mätbara mål som kopplas samman med resursfördelningen till nämnderna.

Styrmodellen är processororienterad och innehåller huvud- och stödprocesser. Processerna har alla det övergripande syftet att säkerställa att verksamheterna når önskade resultat inom ramen för befintliga resurser. Huvudprocesserna ska tillgodose medborgarnas centrala behov av utbildning, vård och omsorg vid behov, skapa en effektiv och ändamålsenlig fysisk samhällsstruktur, ge en meningsfull fritid och aktivt socialt liv samt ge goda förutsättningar för näringsliv och arbete.

För att huvudprocesserna ska nå bästa möjliga resultat behövs interna stödprocesser för ledning och verksamhet. Huvud- och stödprocesserna kompletterar organisationsstrukturen genom att dela in verksamheterna utifrån syfte istället för organisationstillhörighet.

I Mål och resursplan för 2013-2014 med plan för 2015-2016 har endast mål satts för huvudprocesserna och inte för stödprocesserna.

Verksamhet

Kommunens verksamheter har delats in i processer. Processer är ett synsätt som kompletterar organisationsstrukturen genom att dela in verksamheten utifrån syfte istället för organisationstillhörighet.

Det är också utifrån detta sätt som medborgarna uppfattar kommunen. För varje process finns ett av kommunfullmäktige beslutat mål enligt Mål och resursplan 2014 med plan för 2015-2016.

Utbildning

Utbildning handlar om att tillgodose barns och ungdomars behov av lärande och utveckling, från förskola till gymnasieskola. Skolans uppgift är att ge alla barn och ungdomar en likvärdig utbildning oberoende av kön, geografisk hemvist eller sociala och ekonomiska förhållanden. För att uppdraget ska kunna genomföras behövs en väl fungerande samverkan med andra viktiga parter som föräldrar, myndigheter och organisationer.

Mål: Barn och ungdomar i Sundsvall ska i en sammanhållen skola lägga grunden för livslångt lärande.

Prognos för måluppfyllelse: Målet kommer delvis att uppnås.

Barn- och utbildningsnämnden har satt tio mål inom huvudprocessen Utbildning. Inga andra nämnder har satt mål inom processen. Tre av nämndens mål är nya. De tre nya målen handlar om rektors/förskolechefers pedagogiska uppdrag, effektivt resursanvändande samt personalens hälsa.

De nya målen kompletterar de övriga på ett bra sätt, inte minst eftersom det är väl belagt att lärares och skolledares insatser är avgörande för elevernas resultat. Men i dagsläget har inte någon prognos om måluppfyllelsen för de nya målen gjorts.

Nedan följer en prognos för måluppfyllelsen för 2014 enligt följande nivåer.

Målet kommer att uppnås.

Målet kommer delvis att uppnås.

Målet kommer inte att uppnås.

Bedömning kan ej göras.

Vad gäller övriga sju mål har nämnden själv inte kategoriserat sin prognos enligt mallen. Man har dock analyserat utvecklingen i text. På många områden går utvecklingen åt rätt håll. Större delen av antalet indikatorer har nu mätvärden till skillnad från delårsrapporten i april.

Koncernstaben konstaterar att indikatorn för målet ”Alla elever i Sundsvalls kommunala grundskolor når målen i samtliga ämnen”, har sjunkit för elever i årskurs 9, men ökat för elever i årskurs 6.

Mot bakgrund av detta är bedömningen att måluppfyllelsen för processmålet delvis kommer att uppnås 2014.

Vård och omsorg

Arbetet inom vård och omsorg handlar om att ge det stöd som människor av olika skäl kan behöva i skilda livssituationer i sina dagliga liv. I processen arbetar man bland annat med stöd till barn, familjer och vuxna, stöd till äldre genom äldreboende, hemtjänst och anhörigstöd samt med omsorg till funktionshindrade. Stödet ska främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och deras aktiva deltagande i samhällslivet. Insatserna ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet.

Mål: Sundsvallsborna ska känna sig trygga i att de får det stöd som behövs, när det behövs och utifrån behov. Riktig valfrihet innebär inflytande över sin egen situation.

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer delvis att uppnås.

Socialnämnden och Överförmyndarnämnden Mitt ingår i processen och har flera nedbrutna mål. För målen finns ett antal indikatorer och flertalet är inte bedömda vid andra tertialet då mätning oftast sker vid årets senare del.

Beträffande den genomsnittliga handläggningstiden på överförmyndarkontoret så bedöms den uppnås vid årets slut. Detta hänger ihop med att man också bedömer att fler ställföreträdare kommer att kunna rekryteras. Inom socialnämndens område så har andelen personer som uppbär försörjningsstöd längre än sex månader ökat jämfört med tidigare år. Det innebär att nivån är högre än målet. Antalet personer med försörjningsstöd ligger lägre än föregående år och önskad nivå för 2014. Antal icke verkställda beslut enligt LSS och SoL ligger högre än målen för 2014. Andelen överklagade beslut som ogillas uppgår till en klart högre nivå jämfört med målbilden 80 %.

Några mål bedöms dock kunna uppnås, andra är på väg och ytterligare några bedöms ej kunna nås. Så sammantaget blir bedömningen att målet delvis kommer att uppnås.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad omfattar de flesta politikområdena. Det handlar om att lyfta perspektivet från detaljnivå till en övergripande nivå och att med god överblick och framförhållning ordna ett gott samhälle för alla medborgare, oavsett var de bor. Till samhällsbyggnad hör att utveckla hållbara transportsystem, planera attraktiva bostadsområden och ge förutsättningar för människor att växa och öka sina kontaktytor med varandra. En genomtänkt samhällsplanering ska skapa en långsiktig hållbar miljö.

Mål: Bra boende och boendemiljöer för Sundsvallsborna är en social rättighet. Sundsvall blir attraktivt genom att vara en klimatsmart och trygg kommun med

god infrastruktur för resor inom samt till och från hela kommunen.

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer att delvis att uppnås.

Stadsbyggnadsnämnden har fastställt tre mål inom processen, miljönämnden har fastställt tretton mål, lantmäterinämnden har fastställt två mål, varav ett är likalydande med ett av stadsbyggnadsnämndens mål.

Av de 18 mål som nämnderna antagit är ett mål som inte kommer att uppnås, fyra mål som endast delvis kommer att uppnås och ett mål som inte kan bedömas.

Stadsbyggnadsnämnden bedömer att målet ”Att aktivt följa och delta i arbetet med översiktsplanen med målsättning att översiktsplanen ska bli ett effektivt verktyg i samhällsplaneringen och bidra till långsiktig hållbar tillväxt”, delvis kommer att uppnås 2014.

Miljönämnden har målet ”Andelen återställda kalkningsobjekt ska under mandatperioden öka i jämförelse med 2010”. Någon bedömning är inte gjord. Tyvärr försämrades statusen under 2013, förmodligen på grund av höstregn. En ny bedömning måste göras senare under året. Miljönämndens mål ”Kommunen ska vid utgången av programperioden för Uthållig kommun ha deltagit i programmet enligt avsiktsförklaringen”, bedöms delvis att uppnås 2014.

Miljönämndens mål ”Alla tillståndspliktiga företag som miljönämnden har tillsyn på ska ha genomfört energieffektiviseringsåtgärder inom mandatperioden”, kommer enligt bedömningen i delårsrapport 2 inte att uppnås. Det är en försämring sedan delårsrapport 1.

Målet ”Kostnadstäckningsgraden för miljöskydd, hälsoskydd och livsmedelskontroll ska ha ökat vid utgången av mandatperioden”, kommer delvis att uppnås. Sammantaget kommer kostnadstäckningen att öka i jämförelse med mandatperiodens början. Däremot har vissa avvikelser uppstått på grund av förstärkningar för att klara verksamhetsmålen 2014 och på grund av vakanser som inte tillsattes tidigare år (och tillfälligt förstärkte kostnadstäckningen).

I delårsrapport 1 bedömde miljönämnden att målet ”Alla livsmedelsobjekt ska under 2014 kontrolleras utifrån planerad kontrolltid”, inte kommer att uppnås. I delårsrapport 2 bedömer miljönämnden att målet kommer att uppnås. Läget har förbättrats från delår 1 genom bemanningsförstärkning.

Mot bakgrund av detta är bedömningen att processmålet delvis kommer att uppnås 2014.

Fritid och kultur

Fritid och kultur ger sundsvallsborna förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv. Verksamheter som bibliotek, museum, idrotts- och fritidsanläggningar, stöd till föreningar, kulturskola samt aktiviteter för äldre och funktionshindrade bidrar till detta.

Mål: Sundsvallsborna ska erbjudas idrotts- fritids- och kulturutbud i en attraktiv och trygg miljö. Föreningslivet utgör navet i arbetet med ett mer hälsosamt Sundsvall där ungdomar prioriteras.

Prognos för måluppfyllelse:
Målet kommer att uppnås.

Kultur – och fritidsnämnden har fastställt sju delmål som tillsammans ska bidra till att uppfylla det övergripande processmålet. Nämnden bedömer att samtliga sju delmål kommer att uppnås.

Miljönämnden har fastställt tre delmål inom målområdet, ”Stärka sundsvallsbornas intresse för natur och friluftsliv”, som ska bidra till att uppfylla det övergripande processmålet. Miljönämnden bedömer att målen kommer att uppnås.

Den samlade bedömningen är att det övergripande processmålet i huvudsak kommer att uppnås, dock så saknas det uppmätta indikatorer och målbild för några delmål. Nämnderna har dock analyserat den positiva utvecklingen i text.

Näringsliv och arbete

För att det ska bli fler jobb i Sundsvall behöver företagsklimatet hela tiden utvecklas och stimuleras till fler växande företag. Samtidigt behöver det finnas personer som har den kunskap och utbildning som företagen och organisationer frågar efter. Kommunens verksamhet inom området bedrivs ofta i samarbete med företag och andra organisationer. Exempel är att hjälpa företag att utvecklas eller etablera sig i Sundsvall, vuxenutbildning, ungdomspraktik och integration.

Mål: Sundsvallsborna ska ha jobb och det är nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet. Utbildning till rätt kompetens och bra grundförutsättningar för näringslivet leder dit. Fler jobb är en förutsättning för att skapa en hållbar tillväxt.

Prognos för måluppfyllelse:
Målet kommer delvis att uppnås.

NAVI, miljönämnden och kommunstyrelsen har fastställt totalt sju mål för 2014 som tillsammans ska bidra till att processens mål uppfylls. Av dessa mål bedöms sex mål som delvis uppnådda och ett mål som uppnått.

Kommunstyrelsens mål ”Ett bra näringslivsklimat” kommer delvis att uppnås 2014. Intresset för att etablera verksamhet i Sundsvall är stort. Likaså stort är intresset för att delta i Näringslivsbolagets mötesplatser och aktiviteter.

Kommunstyrelsens mål ”Företagare har uppfattningen att kommunens verksamheter ger service av hög kvalitet”, kommer delvis att uppnås 2014. Näringslivsbolagets uppföljning av servicegarantin ”Tidigt kundmöte” visar att de företag som har erfarenhet av servicegarantin - är mycket nöjda med hur servicegarantin utformats/genomförts.
- ser en förbättringspotential i ärendehantering efter det tidiga kundmötet.

Miljönämndens mål ”Miljökontorets Nöjd Kund Index enligt SKL:s undersökning Insikt ska vid utgången av mandatperioden vara högre än riksgenomsnittet för miljönämndsverksamhet”, kommer att uppnås 2014.

Miljönämnden har ett mål som innefattar utveckling av e-tjänster. Målet kommer delvis att uppnås 2014. En tjänst för e-registrering etableras under året. Nämnden beslutat att prioritera ner e-publicering av livsmedelskontrollen för att göra en besparing på 1 % av nettobudget.

NAVI:s tre mål bedöms som delvis uppnådda och innefattar ett bra stöd till personer utanför arbetsmarknaden, anställningsbarheten hos vuxenutbildningens deltagare samt nyanländas etablering och möjlighet till egen försörjning.

Vuxenutbildningen fortsätter att öka antalet studerande. I stort sett alla som önskar studera får den möjligheten. På yrkesutbildningarna är den relativt god måluppfyllelse och där är det vårdutbildningarna som drar upp värdet.

Det är ett svårt uppdrag att arbeta med bostadsanskaffning till nyanlända, då det inte finns tillräckligt många lägenheter tillgängliga för målgruppen. NAVI arbetar med att utveckla insatser för att nyanlända snabbt ska uppnå tillräcklig språk-kompetens. NAVI:s ambition om att nyanlända snabbare ska bli anställningsbara

underlättas av insatser som t.ex. instegsjobb.

Mot bakgrund av detta är bedömningen att processmålet för näringsliv- och arbete delvis kommer att kunna uppfyllas 2014.

Ledningsstöd

I MRP 2013-2014 med plan för 2015-2016 finns inget övergripande processmål.

Prognos för måluppfyllelse:

Bedömning kan ej göras.

Verksamhetsstöd

I MRP 2013-2014 med plan för 2015-2016 finns inget övergripande processmål.

Prognos för måluppfyllelse:

Bedömning kan ej göras.

Ekonomi

Finansiella mål

Sundsvalls kommun har fem finansiella mål för 2013-2016 för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Målen utgår från fyra aspekter som är viktiga för att bedöma god ekonomisk hushållning;

- det finansiella resultatet,
- kapacitetsutvecklingen,
- riskförhållanden samt
- kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Resultatperspektivet avser vilken balans kommunen har över sina intäkter och kostnader under året. Kapacitetsperspektivet handlar om att ha en god kapacitet för att möta finansiella svårigheter på lång sikt. Riskperspektivet handlar om att på kort sikt inte behöva vidta drastiska åtgärder för att möta ekonomiska problem. Kontrollperspektivet avser vilken kontroll kommunen har över den ekonomiska utvecklingen.

Det finansiella resultatet

⇒ *Årets resultat ska vara positivt. För att täcka in viss egenfinansiering av investeringarna, värdesäkring av nettotillgångar samt budgetmarginal ska resultatet uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag.*

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer inte att uppnås.

Enligt prognosen kommer resultatet för 2014 att bli -3,0 mnkr, vilket är en avvikelse med 46,2 mnkr mot budget (43,2 mnkr). Om det prognostiserade resultatet blir det verkliga resultatet i december uppgår resultatet till 0,0 % av skatteintäkter och statsbidrag. Detta innebär att målet inte kommer att uppnås.

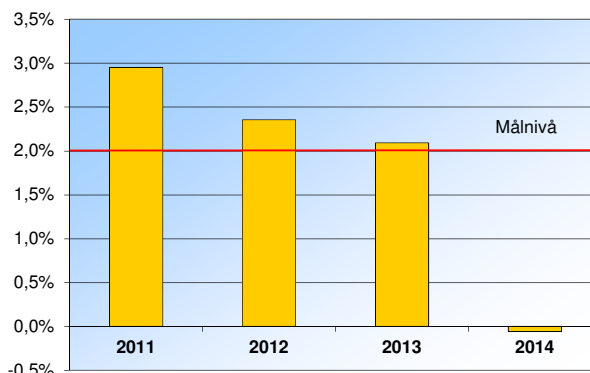

Diagram 1: Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag

⇒ *Nettoinvesteringarna ska finansieras med egna medel.*

Prognos för måluppfyllelse:
Målet kommer inte att uppnås.

Prognosen för investeringarna 2014 uppgår till 945,4 mnkr. Om övertagandet av Sundsvall Arenas fastigheter (474,2 mnkr) räknas bort uppgår nettoinvesteringarna till 471,2 mnkr.

Endast 25 % av kommunens investeringar egenfinansieras. Om resultatprognosen för 2014 håller kommer årets investeringar således inte att kunna egenfinansieras. Det prognostiserade resultatet skulle behöva uppgå till 704,9 mnkr för att investeringarna ska egenfinansieras.

Om övertagandet av Arenas fastigheter och de avskrivningar som de genererar räknas bort för att möjliggöra jämförelsen med tidigare år, skulle det prognostiserade resultatet behöva uppgå till 253,5 mnkr för att investeringarna ska egenfinansieras.

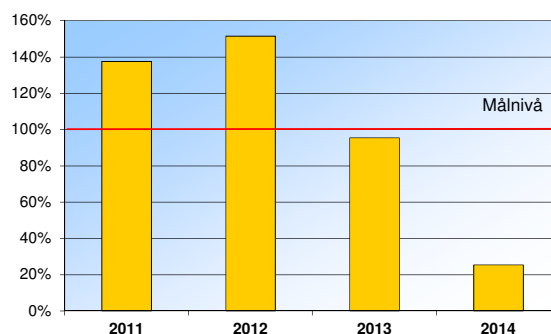

Diagram 2: Andelen av investeringarna som finansierats med egna medel.

Kapacitetsutvecklingen

⇒ *Det egna kapitalet (nettotillgångarna) ska värdesäkras och växa minst i takt med inflationen (Konsumentprisindex KPI).*

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer delvis att uppnås.

Prognosen för KPI, konsumentprisindex är 0,0, oförändrat 2014. Kommunens resultatprognos för 2014 uppgår till -3,0 mnkr vilket innebär att eget kapital minskar med 0,1 % om resultatprognosen håller. Eftersom prognoserna för KPI och förändringen av eget kapital endast skiljer sig marginellt blir bedömningen att målet endast delvis uppnås.

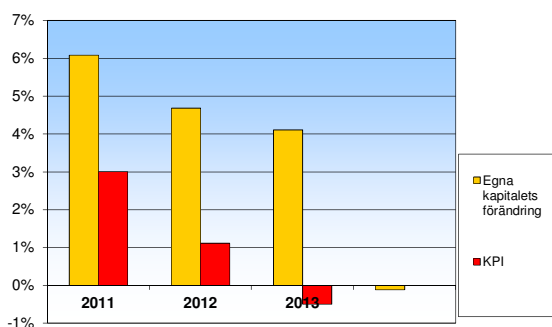

Diagram 3: Egna kapitalets ökning.

Risikförhållanden

⇒ *Den kortfristiga betalningsberedskapen ska motsvara minst 80 % av de skulder som förfaller inom ett år.*

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer att uppnås.

Den kortfristiga betalningsberedskapen uppgår i augusti till 65 % av de skulder som förfallet inom ett år, vilket innebär att målet underskrids med 15 procentenheter i dagsläget. Detta beror på att en för stor andel lån förfaller inom löptidsintervallet 0-1 år i relation till mängden utnyttjad checkkredit. Bedömningen är dock att målet kommer att uppnås för hela året. Vid årsskiftet uppgick den kortfristiga betalningsberedskapen till 94 %.

Kontroll över den finansiella utvecklingen

⇒ *Prognossäkerheten och budgetföljsamheten ska vara god (högst 1 % avvikelse).*

Prognos för måluppfyllelse:

Målet kommer inte att uppnås.

Verksamhetens nettokostnad exklusive jämförelsestörande poster ska vara 100 % av budgeten för att målet ska vara uppfyllt.

Enligt prognosen för 2014 kommer budgetföljsamheten att ha en negativ avvikelse med 46,2 mnkr, det vill säga 1,1 %. Om prognosen står sig kommer målet inte att uppnås.

Sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmålen

Efter andra tertialet så prognostiseras endast ett av fem verksamhetsmål att uppnås, ytterligare fyra av dem att delvis uppnås. Därutöver tillkommer att inget övergripande processmål har beslutats i mål- och resursplanen för stödprocesserna ledning- och verksamhetsstöd. Fler indikatorer till verksamhetsmålen har nu i jämförelse med delårsrapporten i april mätvärden, vilket är positivt.

De finansiella målen

Av de fem finansiella målen prognostiseras att endast ett av målen kommer att uppnås 2014, målet om den kortfristiga betalningsberedskapen. Målet för kapacitetsutveckling uppnås delvis. Om prognosen håller kommer målen för resultat och kontroll inte att kunna uppnås. Detta är inte ett godkänt resultat för måluppfyllelse för kommunens verksamhet och ekonomiska stabilitet.

Resultatprognos

Den negativa resultatprognosen och den låga soliditeten innebär att kommunens handlingsutrymme är begränsat och den ekonomiska situationen är inte hållbar. Det är mycket viktigt att kommunens ekonomiska situation förbättras. För att komma tillrätta med negativa avvikelser krävs intensifiering av beslut om åtgärder och verkställande av beslut snarast.

Enligt resultatprognosen för 2014 kommer årets investeringar inte att kunna egenfinansieras och investeringsmålet kan därför inte uppnås. Det prognostiserade resultatet skulle behöva uppgå till 253,5 mnkr för att investeringarna ska egenfinansieras.

God ekonomisk hushållning uppnås inte. Sammanfattningsvis kommer kommunen inte att kunna uppnå god ekonomisk hushållning under 2014 om det prognostiserade resultatet står sig.

Balanskravet

Balanskravet innebär att kommunen inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om prognosen håller kommer kommunen inte att klara balanskravsresultatet. Årets resultat prognostiseras till -3,0 mnkr. Om man räknar in realisationsvinster, -12,7 mnkr, uppgår balanskravsresultatet till -15,7 mnkr. Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det enligt kommunallagen regleras under de närmast tre följande åren. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske.

	Prognos	Utfall
	2014	2013
Årets resultat	-3,0	100,8
Samtliga realisationsvinster	-12,7	-9,8
Medel till/från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-15,7	91,0
Årets balanskravsresultat	-15,7	91,0

Finansiell analys

Kommunen

Resultat och kapacitet

Resultat				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Inklusive jämförelsestörande poster, mnkr	168,2	243,5	100,8	109,8
Exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	168,2	159,1	32,1	72,3

Resultatet för perioden januari till augusti uppgår till 168,2 mnkr. Resultatet för januari till augusti 2013 uppgick till 243,5 mnkr, men då ingick en jämförelsestörande post avseende återbetalning av AFA-premier för år 2005 och 2006 i resultatet, 84,4 mnkr. Någon sådan återbetalning från AFA antas inte ske i år.

Skatte- och nettokostnadsutveckling				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Nettokostnad, mnkr	-3 201,9	-2 976,0	-4 714,7	-4 550,4
Nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	-3 201,9	-3 060,4	-4 798,7	-4 587,9
Förändring, %	7,6	6,2	4,6	3,8
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	-3 362,3	3 224,9	4 819,5	4 664,0
Förändring %	4,3	3,2	3,3	2,3

Nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster uppgår till -3 201,9 mnkr och har ökat med 7,6 % jämfört med samma period 2013.

Skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 3 362,3 mnkr och har ökat med 4,3 % i jämförelse med samma period 2013. Kommunens nettokostnader under perioden har således ökat mer än vad det finns täckning för i ökade skatteintäkter. Samma utveckling ser vi på årsbasis 2013 och 2012 i kolumnerna till höger i tabellen ovan.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Inklusive jämförelsestörande poster, %	95,2	94,9	99,6	97,6
Exklusive jämförelsestörande poster, %	95,2	92,3	97,8	98,4

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag exklusive och inklusive jämförelsestörande poster för perioden uppgår till 95,2 % vilket är i nivå med samma period föregående år.

Detta innebär att nettokostnaderna understiger skatteintäkter och statsbidrag med 4,8 % och kommunens kostnader för perioden täcks av skatteintäkter och statsbidrag. Det är normalt att nyckeltalet är högt efter första tertialet (102,7 % i april) för att sedan förbättras under året.

Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Investeringsvolym, mnkr	227,6	173,9	322,2	191,6
Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna, %	142	121	159	87
Skattefinansieringsgrad, %	144	222	98	173

Jämförelsetal från tidigare perioder är omräknade så att utgifter för exploatering är exkluderade.

Utfallet för investeringarna exklusive exploateringar uppgår till 227,6 mnkr för perioden, vilket är 53,7 mnkr högre än samma period föregående år (173,9 mnkr) och 16 % av total budget för investeringar. Utfallet av utgifter för exploateringar uppgår till 34,9 mnkr.

Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna är ett nyckeltal som visar hur stor andel kommunen har investerat i materiella anläggningstillgångar i förhållande till avskrivningarna. För att de materiella anläggningstillgångarna ska behålla sitt värde bör nettoinvesteringarna överstiga avskrivningarna.

Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna uppgår till 142 % vilket är något högre än samma period föregående år. Ökningen beror främst på

att kommunen under ett flertal år inte har investerat i den takt som har varit beslutat och att ett antal nya investeringar har startat.

Nettoinvesteringsvolymen är således bättre i fas med den höga sammanlagda budgetnivån än samma period föregående år.

Risk och kontroll

Soliditet				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Soliditet, %	29,5	29,5	27,7	27,3
Soliditet inklusive pensionsåtagande, %	2,0	2,4	-0,6	0,0

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan, det vill säga hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Soliditeten är således ett riktmärke på kommunens ekonomiska stabilitet på längre sikt.

Soliditeten bör förbättras

Soliditeten uppgår till 29,5 % en förbättring med 1,8 procentenheter sedan årsskiftet och oförändrat sedan första tertialet. Räknar man med kommunens pensionsskuld, som i dagsläget inte ingår i balansräkningen, uppgår soliditeten till 2,0 %.

Att soliditeten är fortsatt låg innebär att kommunens handlingsutrymme är begränsat. En ökad soliditet behövs för att säkra kommunens handlingsutrymme vid sämre tider. Med de investeringar som planeras inom koncernen samt beaktande av den ökande pensionsskulden kommer inte de budgeterade resultaten de närmaste åren att räcka för att öka soliditeten. En målsättning borde dock vara att öka soliditeten med cirka 0,5 % - 1 % per år.

Likviditet och finansiella nettotillgångar				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Kassalikviditet, %	149	158	114	130
Balanslikviditet, %	167	177	127	144
Finansiella nettotillgångar, mnkr	-353,6	-186,3	-407,8	-413,3
Finansiella nettotillgångar, exklusive koncernleasing	43,5	274,6	37,5	78,8

Likviditeten visar kommunens betalningsförmåga. Kassalikviditeten, det vill säga kommunens betalningsförmåga på kort sikt uppgår till 149 %, 35 procentenheter högre än årsskiftet, (114 %). Balanslikviditeten, det vill säga kommunens betalningsförmåga på lite längre sikt, uppgår till 167 %, en förbättring med 40 procentenheter sedan årsskiftet. Orsaken till den relativt goda likviditeten är till viss del att de kortfristiga placeringarna i Kommungaranti Skandinavien AB är finansierade med långfristiga lån. Orsaken till den förbättrade betalningsförmågan är även att de kortfristiga skulderna minskat i större utsträckning än tillgångarna.

De finansiella nettotillgångarna, det vill säga omsättningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar minus kort- och långfristiga skulder uppgår till -353,6 mnkr. Kommunen har dock beslutade men ännu inte genomförda investeringar på 1 010,1 mnkr. Om de budgeterade investeringarna skulle ha genomförts enligt plan hade de finansiella nettotillgångarna varit lägre.

Pensionsåtagande				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, mnkr	255,6	255,7	261,0	241,6
Ansvarsförbindelser, pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland avsättningar, mnkr	2 517,5	2 460,5	2 607,5	2 453,9
Avgiftsdel som placeras av de anställda, kortfristig skuld, mnkr	105,3	109,9	137,9	136,4
Totala förpliktelser	2 878,4	2 826,1	3 006,4	2 831,9
Återlånade medel	2 878,4	2 826,1	3 006,4	2 831,9

Kommunens totala ansvarsförbindelse uppgår till 2 878,4 mnkr för perioden. I jämförelse med samma period föregående år har pensionsåtagandet ökat med 52,3 mnkr.

Resultatprognos 2014

Prognosen för hela kommunen som helhet pekar på ett resultat på -3,0 mnkr för hela året vilket är 46,2 mnkr sämre än det budgeterade resultatet för 2014, som uppgår till 43,2 mnkr.

Prognosen för 2014 fördelar sig på följande sätt:

Prognos 2014	
	2014
Planerat överskott 2014, mnkr	43,2
<i>Differens i förhållande till budget:</i>	
Verksamheternas nettokostnader, mnkr	-70,6
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	20,2
Finansiering, mnkr	-18,2
Räntenetto, mnkr	22,4
Totalt	-3,0

Tabellen ovan visar hur prognostiserade budgetavvikelsen på -46,2 mnkr fördelar sig. Främsta orsaken till budgetavvikelsen finns inom verksamheternas nettokostnad, där negativ avvikelse för socialnämndens verksamhetsområde är största förklaringen.

Nämndernas negativa avvikelser.

-115,0 mnkr

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med -115,0 mnkr, en försämring med 25 mnkr sedan föregående prognos. Orsaken till det stora underskottet är följande:

- Ökade verksamhetsvolymerna inom äldreomsorgen (-30 mnkr).
- Ekonomisk obalans inom socialtjänstens verksamheter samt fortsatta kostnadsökningar under året för externa köp av verksamhet som placeringar, boendeplatser, hemtjänststimmar samt personlig assistans (-31 mnkr).
- Ekonomisk obalans inom hemtjänst och äldreboenden för främst personalbemanning och vikariehantering (-53 mnkr).

-8,5 mnkr

Stadsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott på 8,5 mnkr. Orsaken till den negativa prognosen är främst högre kostnader än budget för vinterväghållning (-4 mnkr) och bostadsanpassning (-6 mnkr). Andra negativa poster i prognosen är iordningställande av enskilda vägar (-2,2 mnkr), stormen Ivar (-1,2 mnkr), saneringar (-0,9 mnkr), brandposter (-0,3 mnkr), åtgärder på grund av ras (-0,9 mnkr).

Nämndernas positiva avvikelser

45,2 mnkr

Kommunstyrelsen inklusive service och teknik prognostiserar ett överskott på 45,2 mnkr, en förbättring med 36,1 mnkr sedan föregående prognos. 10 mnkr av den positiva avvikelsen avser service och tekniks verksamhetsområde. Kommunstyrelsen exklusive service- och teknik prognostiserar ett överskott om 35,2 mnkr. Orsaker till det prognostiserade överskottet är främst överskott inom näringslivsverksamheten avseende flygtrafik (5 mnkr), kollektivtrafiken (7 mnkr), överskott inom kommungemensam verksamhet (16 mnkr) samt administration (6,4 mnkr). Orsaken till det stora överskottet inom den kommungemensamma verksamheten är överskott för personalkostnadsökningar samt att koncernstaben bedömer att anslaget för kompensation med 2/3 till nämnderna för ökade hyreskostnader inte behöver användas fullt ut.

6,5 mnkr

Nämnden för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration prognostiserar ett överskott på 6,5 mnkr främst på grund av lägre personalkostnader på grund av fördröjning av nyanställningar samt lägre kostnader för köp av utbildning.

Skatteintäkterna beräknas öka

Prognosen för skatteintäkterna (4 393,6 mnkr) och de generella statsbidragen (649,8 mnkr) är enligt Sveriges kommuner och landstings senaste prognos 18 augusti. Prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag har förbättrats med 3,8 mnkr sedan delårsrapporten i april och är nu 20,3 mnkr bättre än budget.

Finansiella intäkter och kostnader

Prognosen för räntenettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader uppgår till 4,7 mnkr, en försämring med 5,1 mnkr sedan prognosen i juli. Orsaken är främst att kommunens ränteintäkter och räntekostnader för lån har minskat.

Finansiering

Underskottet under rubriken finansiering beror till stor del på lägre interna kapitalkostnadsersättningar än beräknat. Detta beror i sin tur på att investeringstakten under perioden har varit lägre än budget.

Besparingskravet

Kommunfullmäktige beslutade den 31 mars om att minska nämndernas nettobudgetramar för 2014 med 1%, 7,95 mnkr. Överförmyndarnämnden Mitt, valnämnden, kommunrevisionen, socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden omfattas inte. Samtliga nämnder som omfattas av besparingskravet förutom stadsbyggnadsnämnden bedömer att de kommer att klara besparingskravet.

Åtgärder för negativa avvikelser

Socialnämndens underskott har försämrats med 25 mnkr sedan prognosen i juli, vilket är en mycket allvarlig utveckling. Kommunstyrelse och kommunfullmäktige har beslutat följande för att komma tillrätta med den stora negativa avvikelsen som ökat under året:

- Kommunstyrelsen beslutade 9 juni att utifrån sin uppsiktsplikt ge socialnämnden stöd vid styrning och ledning av verksamheten i syfte att uppnå handlingsplaner för att minska underskottet

- Kommunfullmäktige beslutade 23 juni att uppdraga åt socialnämnden att till kommunfullmäktige i september 2014 återkomma med en handlingsplan per verksamhetsområde för att anpassa kostnaderna till beslutad budgetram. KF-2014-00336 § 173.

- Kommunfullmäktige beslutade även 23 juni att uppdraga åt socialnämnden att senast i september

2014 återkomma till kommunfullmäktige med en analys över hur föreslagna besparingsåtgärder på grund av underskottet påverkar samtliga verksamhetsområden 2014 och på längre sikt. KF-2014-00336 § 173.

Vid socialnämndens sammanträde i augusti 2014 återrapporterade förvaltningen arbetet med åtgärder. Förvaltningen lämnade inga nya förslag till åtgärder utan förordade att det fortsatta arbetet för att få en ekonomi och verksamhet i balans inriktar sig på den redan beslutade åtgärdsplanen.

I anslutning till socialnämndens sammanträden hösten 2014 kommer en månadsvis redovisning och uppföljning av arbetet med åtgärder och ekonomiska effekter att ges. De områden nämnden arbetar med redovisas under avsnittet "Nämndsuppföljning".

Stadsbyggnadsnämnden kommer att begära kompensation i resultatöverföringen 2015, för sitt underskott. Förutsättningarna för en korrekt budgetering för kostnader för vinterväghållning och bostadsanpassning har utretts och presenterats för finans- och näringslivsutskottet 2014-04-01 § 55.

Under rubriken "Nämndsuppföljning" finns beskrivet vilka åtgärder som socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden arbetar med för att komma tillrätta med underskotten. Avsnittet nämndsuppföljning beskriver även mer detaljerat respektive nämnds ekonomi.

Övertagande av fastigheter från Sundsvall Arena

Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska överta sporthallen och Himlabadet samt idrottsanläggningarna i Gärde från Sundsvall Arena AB. Övertagandet är planerat till hösten 2014. Kommunens resultat påverkas inte, men utfallet kommer att förändras i förhållandet mellan verksamhetens nettokostnader och finansiella intäkter i kommunens resultaträkning.

Investeringsprognos 2014

Investeringsbudgeten 2014 uppgår till 550,9 mnkr. Till och med augusti har budgeten utökats med 5,4 mnkr till följd av beslut i KF om inköp av fastigheter. Investeringsanslag överförda från tidigare år uppgår till 880,9 mnkr, vilket gör att investeringsbudgeten totalt uppgår till 1 431,8 mnkr 2014.

Nettoinvesteringarna uppgår efter andra tertiet till 227,6 mnkr och prognosen för hela året till 895,9 mnkr. Vid delårsrapport 1 uppgick prognosen till 914,4 mnkr. Då ingår övertagandet av Sundsvall Arenas fastigheter med 474,2 mnkr, som skedde 1 september. Prognosen för den ordinarie investeringsverksamheten uppgår till 421,7 mnkr vilket innebär att det vid årets slut skulle återstå 1 010,1 mnkr av budgeterade investeringsmedel.

Nedan finns kommentarer till varför det beräknade utfallet avviker från budgeten i investeringsredovisningen.

Investeringar inom stadsbyggnadsnämndens verksamhetsområde
De investeringsmedel som gäller större investeringsprojekt som inte kommer att upparbetas under året är bland annat Birsta infrastruktur, exploateringspotten, Sundsvalls stenstad/vardagsrum, industrispår bangården.

Låg investeringstakt

Anledning till att investeringsmedlen inte upparbetas i den takt som budgetmedlen är fördelade, beror till stor del på att medlen fördelas teoretiskt och inte utifrån hur utgifter vanligtvis faller ut i projekt. Utrednings- och planeringsfasen i investeringsprojekt är tidskrävande men inte utgiftsskrävande. Den största delen av investeringsutgiften upparbetas sedan i ett projekts genomförandefas, ett exempel på ett sådant projekt är Bergsåkersbron.

Inre hamnen, kajer - kajupprustning selångersån

Upphandling av entreprenadarbetena inför nästa etapp i kajupprustningen på den södra sidan Selångersån är nu klar. Byggarbetena har startat och beräknas vara avslutade hösten 2015. Förutom nya kajer kommer även satsningarna att ge en ökad trygghetskänsla genom ny

belysning längs gång- och cykelvägarna, möjlighet för människor att komma närmare vattnet, ytterligare ökad kajsäkerhet och bättre tillgänglighet för funktionshindrade. Upprustning av lilla fisktorget och Olof Palmes torg inklusive trappning ned mot Selångersån ingår i kajentreprenaden men finansieras i projektet Sundsvalls vardagsrum.

Bergsåkersbron

Arbetet med ny bro samt ny väg och GC – anslutning till bron, från Vikingavägen och västerut pågår.

Investeringar inom kommunstyrelsens verksamhetsområde

Internlåneramen är beräknad att förbrukas under 2014. E4 Sundsvall avser kommunens åtaganden i projektet och 5,0 mnkr finns budgeterat för år 2014. Budgeten för resecentrum kommer att förbrukas när E4-projektet är klart år 2015. Investeringsprojekt "Utveckling Sundsvall" kommer att pågå under 2014 och 2015 och avser parkering vid Gärdehov och nya planer för Heffnersklubban vid f.d. Korstaskolan.

Prognosen för fastighetsinvesteringar uppgår till 216,0 mnkr (185,4 mnkr). Den totala återstående och oförbrukade investeringsvolymen bedöms då uppgå till 614,6 mnkr inför 2015.

Resterande avvikelser, i fastighetsinvesteringar, härrör från projekt som ännu inte har färdigställts. Den största delen är åtgärder som finns upptagna i investeringsbudgeten på övergripande plan men där hyrande förvaltning ännu inte beställt projektstart.

För närvarande pågår cirka 100 olika projekt av varierande storleksordning och med varierande projekttid. Några av de större projekten med investeringsvolym över 10 mnkr är:

- Ombyggnad av Bergsåkers skola. Huvuddelen klar. Ombyggnaden i sin helhet planeras vara klar 2015.
- Ombyggnad Teaterkvarteren Kassören. Ombyggnaden i sin helhet planeras vara klar 2016.

- Nybyggnad av förskola i Skönsmon. Huvuddelen är klar och byggnationen beräknas vara klar under året.
- Lokalanpassning i kommunhuset för socialförvaltningen. Kommer färdigställas under året.
- Ombyggnad för gymnasieskolan. Lokaleffektiviserande ombyggnationer. Västermalm kommer att färdigställas under året.
- Energisparprojekt. För i första hand äldre fastigheter med åtgärder i varierande omfattning där målet är att totalt minska energiförbrukningen med 20 % till och med år 2021.

Exploateringsprognos 2014

Utgifterna inom exploateringsverksamheten uppgår till 34,9 mnkr till och med augusti. Prognosen för hela året uppgår till 49,5 mnkr.

Större pågående exploateringsprojekt är Birsta, Nolby industriområde, området mellan Kubal och oljehamnen i anslutning till Sundsvallsbrons södra brofäste, södra kajen, inre hamnen, Petersviksområdet, Skönsmon, Alnö Öde, före detta Bernerstomten vid Universitetsallén, Klissbacken samt Lappstan.

Årets exploateringsutgifter har till största delen belastat projekten inom området mellan Kubal och oljehamnen, samt södra kajen och inre hamnen.

Koncernen

Resultat				
	Januari-augusti		Januari-december	
	2014	2013	2013	2012
Resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	217,3	263,3	127,4	159,0
Resultat inkl. jämförelsestörande poster, mnkr	219,1	332,4	184,6	198,5

Resultatet för hela kommunkoncernen uppgår för januari till och med augusti 219,1 mnkr vilket är 113,3 mnkr sämre än resultatet föregående år (332,4 mnkr). Den främsta anledningen till resultatförsämringen är att i delårsrapporten i fjol räknades en jämförelsestörande på 84,4 mnkr in för återbetalning av AFA-medel till kommunen. Någon sådan återbetalning av AFA-medel antas i år inte att ske.

Stadsbackenkoncernen redovisar för perioden ett utfall på 48,0 mnkr, 5,5 mnkr sämre än samma period 2013, 53,5 mnkr.

Prognosen visar överskott. Resultatprognosen för hela koncernen uppgår till 62,0 mnkr. Den främsta orsaken till det beräknade överskottet är att Stadsbackenkoncernen prognostiserar överskott. Prognosen för Stadsbackenkoncernen uppgår till 73,5 mnkr för hela året. Positiva avvikelser finns främst för Sundsvall Vatten (11,8 mnkr) och Stadsbacken moderbolaget (7,1 mnkr) som överväger den negativa avvikelsen som finns för Sundsvall Energi AB (-16,0 mnkr).

Bolagens resultat finns beskrivet under avsnittet "Nämnder, bolag och kommunalförbund".

För Stadsbackenkoncernen i detalj hänvisas till separat delårsrapport för Stadsbacken AB.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan, det vill säga hur stor andel av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Soliditeten för koncernen uppgick till 24,4 % 2013. I augusti uppgår soliditeten till 25,0 %.

Koncernens soliditet är negativ om pensionsförpliktelse räknas in. Jämförbara kommuner hade i bokslutet 2013 en

genomsnittlig solititet på cirka 10 procent. Sundsvalls kommunkoncerns soliditet bör vara i paritet med dessa kommuner och därmed öka med drygt 10 procentenheter.

Investeringar inom Stadsbacken AB

Stadsbacken AB:s prognos för investeringar uppgår till 608,0 mnkr under 2014, vilket är 158,2 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på högre investeringar i SKIFU (52,1 mnkr), Mitthem (66,0 mnkr), Logistikparken (25,0 mnkr) och Sundsvall Vatten (24,0 mnkr).

Driftredovisning, mnkr

Verksamheternas nettokostnad per nämnd, mnkr	Budget 2014	Utfall 140831	Utfall 130831	Prognos	Budget-avvikelse	Ack. över/underskott IB 2014
Kommunstyrelse	-460,4	-233,8	-251,5	-415,2	45,2	102,9
administration	-116,9	-64,4	-70,4	-110,5	6,4	
hushållsavfall	0,0	-1,9	0,0	0,0	0,0	
räddningstjänst	-83,7	-55,9	-51,9	-81,8	1,9	
kollektivtrafik	-127,7	-80,8	-79,1	-120,7	7,0	
näringslivsverksamhet	-31,0	-23,4	-19,4	-26,0	5,0	
hamnverksamhet	-5,6	-6,3	-4,2	-6,7	-1,1	
övrig kommungemensam verksamhet	-15,0	-15,0	-29,5	-15,0	0,0	
politisk verksamhet	-80,5	-21,4	-21,4	-64,5	16,0	
Intern service	0,0	35,3	24,4	10,0	10,0	
Barn- och utbildningsnämnd	-2 055,2	-1 278,4	-1 220,9	-2 055,2	0,0	60,9
förskola	-519,5	-336,8	-320,6	-520,7	-1,2	
grundskola	-996,8	-671,1	-628,6	-994,2	2,6	
gymnasieskola	-343,0	-220,2	-221,2	-342,6	0,4	
kulturskola	-22,6	-17,6	-13,4	-22,6	0,0	
administration och övrigt	-171,6	-31,8	-36,0	-173,4	-1,8	
politisk verksamhet	-1,7	-1,1	-1,1	-1,7	0,0	
Socialnämnd	-1 742,7	-1 231,4	-1 139,6	-1 857,7	-115,0	-77,3
omsorg om funktionshindrade	-399,9	-274,2	-267,8	-407,2	-7,3	
individ- och familjeomsorg	-316,8	-211,0	-217,6	-320,8	-4,0	
äldre- och handikappomsorg	-918,5	-690,2	-608,4	-1 016,2	-97,7	
flyktingmottagande	1,3	1,6	2,5	1,7	0,4	
administration och övrigt	-106,0	-55,9	-46,4	-112,6	-6,6	
politisk verksamhet	-2,8	-1,7	-1,9	-2,6	0,2	
Kultur- och fritidsnämnd	-335,7	-216,5	-205,0	-334,5	1,2	23,9
kulturverksamhet	-119,0	-78,4	-52,1	-119,3	-0,3	
fritidsverksamhet	-199,3	-128,7	-145,8	-197,8	1,5	
konsument- och energirådgivning	-13,3	-6,5	-4,5	-13,3	0,0	
administration och övrigt	-2,7	-1,9	-1,5	-2,7	0,0	
politisk verksamhet	-1,4	-1,0	-1,1	-1,4	0,0	
Stadsbyggnadsnämnd	-224,9	-139,8	-143,8	-233,4	-8,5	67,0
bostadsanpassning	-11,0	-13,3	-9,2	-17,0	-6,0	
infrastruktur	-38,9	-24,9	-25,5	-36,0	2,9	
väghållning	-137,1	-88,9	-91,6	-143,3	-6,2	
park	-18,1	-13,6	-11,3	-19,3	-1,2	
administration och övrigt	-18,1	1,9	-5,2	-16,1	2,0	
politisk verksamhet	-1,7	-1,0	-1,0	-1,7	0,0	
Nämnden för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration	-131,4	-79,6	-72,7	-124,9	6,5	37,2
arbetsmarknad	-58,3	-40,4	-29,8	-58,9	-0,6	
vuxenutbildning	-64,7	-38,0	-28,9	-57,7	7,0	
integration	-0,2	0,3	5,0	0,0	0,2	
administration och övrigt	-7,1	-0,7	-18,2	-7,2	-0,1	
politisk verksamhet	-1,1	-0,8	-0,8	-1,1	0,0	
Miljönämnd	-16,4	-10,7	-10,0	-16,4	0,0	3,6
förebyggande och granskande miljöarbete	-15,1	-9,9	-9,2	-15,1	0,0	
politisk verksamhet	-1,3	-0,8	-0,8	-1,3	0,0	
Lantmäterinämnd	-1,6	-1,3	-1,4	-1,6	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden Mitt -och patientnämnd	-8,4	-5,1	-3,2	-8,4	0,0	2,1
Kommunrevision	-2,6	-0,6	-1,1	-2,6	0,0	1,7
Valnämnd	-3,5	1,7	-0,1	-3,5	0,0	0,5
Finansiering	20,5	-6,4	73,3	2,3	-18,2	
SUMMA	-4 962,3	-3 201,9	-2 976,0	-5 051,1	-88,8	222,5

Investeringsredovisning, mnkr

	Budget 2014	Överförd budget	Total budget	Utfall jan- aug 2014	Prognos 2014	Budget- avikelse
Kommunstyrelse						
Internlåneram	-5,3		-5,3	0,0	-5,3	0,0
Förvaltningsfastigheter	-342,1	-464,3	-806,4	-130,2	-191,8	614,6
Fastigheter verksamhetsanpassn.	-10,0		-10,0	-1,0	-10,0	0,0
Spontanidrottsplatser	-2,0		-2,0	0,0	-2,0	0,0
Matfors brandstation	-4,5		-4,5	-0,3	-4,5	0,0
Konsträs IP	-7,0		-7,0	-0,1	-7,0	0,0
Koncernstaben kontorsmöbler	-0,2		-0,2	-0,1	-0,2	0,0
IT-service möbler	-0,7		-0,7	-0,3	-0,7	0,0
Parboendegaranti	-1,0	-3,0	-4,0	0,0	0,0	4,0
Hamnen	-4,0	-11,5	-15,5	0,0	0,0	15,5
E4 Sundsvall	-5,0	21,0	16,0	-1,3	-2,0	-18,0
Resecentrum		-47,6	-47,6	-0,1	-0,4	47,2
Parkeringshus		-14,5	-14,5	0,0	0,0	14,5
Järnvägen centrum		-2,2	-2,2	0,0	-0,1	2,1
Evenemangsarena		2,5	2,5	-0,5	-0,6	-3,1
Green Highway	-5,0	-9,0	-14,0	0,0	0,0	14,0
Utveckling av Sundsvall (infrastruktur)		-15,0	-15,0	-0,4	-2,0	13,0
Medfinansiering Tunadalsbanan	-2,9	-2,9	-5,8	0,0	0,0	5,8
Sundsvall Arenas fastigheter				0,0	-474,2	-474,2
Summa	-389,7	-546,5	-936,2	-134,3	-700,8	235,4
Barn- och utbildningsnämnd						
Internlån	-1,9	-2,0	-3,9	-0,4	-3,9	0,0
Inventarier och utrustning	-2,0		-2,0	-1,0	-2,0	0,0
Summa	-3,9	-2,0	-5,9	-1,4	-5,9	0,0
Socialnämnd						
Inventarier och utrustning	-2,0	-0,8	-2,8	-0,6	-2,8	0,0
Fysiska hjälpmedel	-3,0		-3,0	-1,8	-3,0	0,0
Summa	-5,0	-0,8	-5,8	-2,4	-5,8	0,0
Kultur- och fritidsnämnd						
Maskiner och utrustning	-2,3	-3,6	-5,9	-0,7	-2,0	3,9
Museiverksamhet	-0,3	-0,3	-0,6	-0,3	-0,5	0,1
Norra Berget/ Kulturarv	-6,0	-12,7	-18,7	-0,4	-0,7	18,0
Maskinpark	-1,0		-1,0	0,0	-1,0	0,0
Summa	-9,6	-16,6	-26,2	-1,4	-4,2	22,0
Stadsbyggnadsnämnd						
Inre hamnen, kajer	-5,0	-68,3	-73,3	-30,3	-58,0	15,3
Maskiner och utrustning	-1,0	1,8	0,8	-1,0	-1,3	-2,1
Birsta (infrastruktur)		-49,8	-49,8	0,0	0,0	49,8
Väghållning	-15,0	-8,1	-23,1	-9,1	-23,5	-0,4
Parkeringsanläggning centrum		-15,0	-15,0	0,0	0,0	15,0
Gång och cykelvägar	-15,0	-9,8	-24,8	-6,5	-17,0	7,8
Offentlig belysning	-1,0	0,1	-0,9	-0,7	-1,0	-0,1
Trädplanteringar (utemiljö)		-0,5	-0,5	0,0	-0,2	0,3
Exploateringspottpott (SBN)	-15,0	-26,1	-41,1	-4,5	-3,5	37,6
Parkeringsskyltning		-3,0	-3,0	-0,5	-0,5	2,5
Norra Kajen	-15,0	-1,5	-16,5	-9,4	-16,5	0,0
Bergsäckersbron		-57,8	-57,8	-12,3	-30,0	27,8
Logistikparken		-20,0	-20,0	0,0	-4,5	15,5
Sundsvalls stenstad	-12,0	-27,5	-39,5	-0,4	-2,5	37,0
Förbättrade kommundelscentra	-6,0	-1,9	-7,9	-0,4	-0,6	7,3
Gemensamt, maskiner och bilar	-2,0		-2,0	-1,1	-1,6	0,4
Kollektivtrafikprojektet		-3,6	-3,6	0,0	0,0	3,6
Utvecklad kollektivtrafik	-10,0	-4,0	-14,0	-1,8	-3,6	10,4
Ökad tillgänglighet (parklyftet)	-5,0	2,0	-3,0	-0,8	-3,0	0,0
Utveckling av Sundsvall (infrastruktur)	-15,0		-15,0	0,0	0,0	15,0

Gator och vägar i anslutning till E 4	-10,0		-10,0	0,0	-2,0	8,0
Broparker i anslutning till E 4	-7,0		-7,0	-0,3	-0,6	6,4
Dammar	-3,0		-3,0	0,0	-0,3	2,7
Industrispår bangården		-20,0	-20,0	0,0	0,0	20,0
Inköp av fastigheter	-5,4		-5,4	-8,9	-8,9	-3,5
Övrigt			0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-142,4	-313,0	-455,4	-88,0	-179,1	276,3
Miljönämnd						
Maskiner och utrustning	-0,3	-2,0	-2,3	-0,1	-0,1	2,2
Summa	-0,3	-2,0	-2,3	-0,1	-0,1	2,2
Summa	-550,9	-880,9	-1 431,8	-227,6	-895,9	535,9

Exploateringsredovisning, mnkr

	Budget 2014	Överförd budget	Total budget	Utfall jan-aug 2014	Prognos 2014	Budget-avikelse
Stadsbyggnadsnämnden						
Exploatering inkl Birsta		76,5	76,5	-34,7	-49,3	-125,8
Exploatering Alliero 21 fd Berners		-2,0	-2,0	-0,1	-0,1	1,9
Exploatering Sidsjö fd sjukhusomr		-0,6	-0,6	-0,1	-0,1	0,5
Summa	0,0	73,9	73,9	-34,9	-49,5	-123,4

Prognosen för investeringar och exploateringar kommenteras under avsnittet Finansiell analys, investeringsprognos 2014 och exploateringsprognos 2014.

Arbetsgivarpolitisk uppföljning

Den 17 juni 2013 beslutade kommunfullmäktige om en arbetsgivarpolitisk strategi för Sundsvalls kommun. Strategin är ett övergripande styrdokument som syftar till att beskriva förväntad effekt och resultat av tillämpad arbetsgivarpolitik. Den arbetsgivarpolitiska strategin ställer krav på och ger kommunen förutsättningar att agera. Nedan beskrivs hur kommunen planerar att arbeta för att uppnå den arbetsgivarpolitiska strategin samt hur vi ska mäta och redovisa uppnådda resultat och effekter av tillämpad arbetsgivarpolitik.

Den arbetsgivarpolitiska strategin anger två förväntade resultat;

- 1) Sundsvalls kommun ska vara EN professionell arbetsgivare.
- 2) Sundsvalls kommun ska vara EN attraktiv arbetsgivare.

För att mäta om Sundsvalls kommun uppnår dessa två resultat aggregeras ett antal mätetal och indikatorer från de fem utpekade områdena i arbetsgivarstrategin. Nedan beskrivs hur långt arbetet kommit inom varje område i form av framtagande av mätetal, utveckling, aktiviteter, samordning och uppföljning.

Personalstatistik

	2014-07-31	2013	2012
Tillsvidareanställda	6858	6768	6851
Sjukfrånvaro total	7,16 %	6,56 %	5,78 %
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro	59,17 %	55,36 %	55,17 %
Sysselsättningsgrad i snitt	96,2 %	95,9 %	95,5 %
Sysselsättningsgrad kvinnor/män	K 95,8 % M 98,2 %	K 95,4 % M 98,3 %	K 94,9 % M 98,2 %
Pensionsavgångar jan-aug ålderspension	65	122	142
Pensionsavgångar jan-aug avtalspension	24	105	5
Könsfördelning	K 82,8 % M 17,2 %	K 82,7 % M 17,3 %	K 82,7 % M 17,3 %

Medarbetarskap och ledarskap

Att alla medarbetare har en tydlig bild av verksamheternas mål och utmaningar är en förutsättning för att Sundsvalls kommun ska lyckas med sitt uppdrag och nå visionen ”att göra det goda livet möjligt”, som tjänstemannaledningen beslutat. En tydlig bild av hur verksamheternas mål och utmaningar ser ut ger i sin tur förutsättningar för att tydliggöra medarbetarens uppdrag.

Idag genomförs koncerngemensam introduktion för såväl medarbetare som chefer. Dessa introduktioner syftar till att förankra den gemensamma värdegrunden och skapa förståelse för koncernens omfattande och komplexa uppdrag. Utveckling för att tydliggöra medarbetaruppdraget och konkretisera ansvaret på organisation, grupp och individnivå är ett arbete som kontinuerligt pågår. Den omfattande utbildningsinsatsen i värdskap är genomförd och finns idag som fyra interaktiva utbildningsmoduler på intranätet.

Ledarskapet viktig förutsättning

Rätt ledarskap är en förutsättning för att nå uppsatta resultat. Grunden för ett gott ledarskap är att ledaren har djup förståelse för vad som förväntas av mig. Arbetsgivaren måste dock säkra att ledarna har rätt förutsättningar för de krav och förväntningar som läggs på ledarskapet, detta i form av till exempel kunskap och verktyg för att ledaren ska lyckas med sitt uppdrag. Ledarakademiens uppdrag är att fortsätta utvecklingen av ledarna, ge verktyg och kunskap samt förankra värdegrunden i konkreta ledarbeteenden.

Samverkansavtal

I april 2014 tecknade 17 fackliga organisationer (av 18) ett samverkansavtal med Sundsvalls kommun. Kommunal, som representerar närmare 46% av personalen, valde att stå utanför avtalet och hanteras därmed enligt MBL (medbestämmandelagen).

Det nya samverkansavtalet har fastslagit fyra syften:

- stödja en ständig utveckling av verksamheten så att den uppfyller

kommuninvånarnas krav på kvalitet, effektivitet och service

- bidra till att våra verksamheter i Sundsvalls kommun kan utvecklas och nå sina mål
- ge medarbetarna möjlighet till ökad delaktighet, inflytande och ansvar i vardagsfrågor
- ge en grund för goda relationer mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna
- skapa förutsättningar för ett positivt arbetsklimat och ett långsiktigt hållbart arbetsliv

En resurs har tillsatts på koncernstaben, med 50 % finansiering från förvaltningarna för att i samarbete med fackliga- och arbetsgivarrepresentanter implementera avtalet i alla verksamheter. Den fortsatta utvecklingen handlar främst om att skapa delaktighet kring verksamhetsutvecklingsfrågor i APT-forumet samt förbättra kvaliteten i utvecklingssamtalen chef och medarbetare emellan. Ett medel för att uppnå detta är att höja kunskapen inom alla nivåer i organisationen så att ett gott samverkansklimat stimuleras.

Kompetensförsörjning

Eftersom den kommunala verksamheten blir allt mer kvalificerad måste vi kunna konkurrera med andra arbetsgivare om arbetskraften. Det finns en betydande skillnad mellan vad unga vill ha ut av ett arbete och vad de tror att en offentlig arbetsgivare kan erbjuda. Vårt arbetsgivarvarumärke och attraktivitet som arbetsgivare är därför en utmaning att ta på allvar. Framtida behov av kompetens och arbetskraft är en långsiktig och strategisk planeringsfråga som kräver systematiskt angreppssätt. Kommunen måste därför fortsätta att aktivt arbeta med att lyfta fram och utveckla de anställningsvillkor och förmåner som ingår vid anställning i Sundsvalls kommun men även påbörja arbetet med att utveckla arbetsgivarvarumärket.

Som ett led i att säkerställa kommunens framtida kompetensförsörjning har en modell för kompetensförsörjning kartlagts och tydliggjorts. Modellen utgår från standard och innefattar stegen 1) kompetensanalys, 2) kompetensplanering, 3) genomförande, 4) uppföljning. I modellen ingår definition av

kompetensbegreppet, ansvarsfördelning inom olika roller i processen, mallar för rollbeskrivning samt struktur för nivåbedömning av kompetens. Testning av modellen pågår inom miljökontoret.

Inom kompetensförsörjningsområdet pågår även ett arbete med att ta fram mätetal alternativ indikatorer som kan läggas till det totala mätetalet för arbetsgivarpolitiken, se under rubriken uppföljning och kvittering.

Lönepolitik

Sundsvalls kommuns lönepolitik ska utformas så att de medarbetare som uppfyller sin målplan och aktivt bidrar till verksamhetens måluppfyllelse belönas. Det är de lönesättande cheferna som ytterst är bärare av organisationens lönebildning. Det är därför viktigt att fortsätta höja chefernas kunskaper i lönebildning, lönestruktur och löneöversyn.

Kommunen har, med utgångspunkt från genomförd lönekartläggning, nu ett gott faktaunderlag för strategiska ställningstaganden vad gäller lönebildning. Utifrån detta behöver en långsiktig lönepolitisk plan fastställas. Den lönepolitiska planen ska fungera som ett verktyg i prioriteringar vad gäller framtida utmaningar i lönebildning. Utifrån den lönepolitiska planen ska aktiviteter, så som till exempel översyn av lönekriterier, tas fram och prioriteras. Därefter blir det viktigt att genomföra utbildning för chefer så att de har kunskap om den lönepolitiska planen och ges verktyg för att, vid de årliga löneöversynerna, arbeta mot önskad lönebildning.

Hälsa och arbetsmiljö samt jämställdhet och mångfald

Sjukfrånvaron stiger

Sundsvalls kommuns sjukfrånvaro fortsätter att stiga. Den genomsnittliga sjukfrånvaron uppgår nu till 7,16 %. Även långtidssjukfrånvaron ökar och uppgår nu till 59,17 % av den totala sjukfrånvaron. Den fortsatta negativa utvecklingen av långtidssjukfrånvaron visar dessvärre att insatsen 2013 med att ge särskild avtalspension till personer med minskad

arbetsförmåga utifrån hälsoskäl inte ha gett önskad effekt.

Skillnaden i sjukfrånvaron mellan förvaltningar och arbetsgrupper är stor. Socialtjänsten ligger högst med en genomsnittlig sjukfrånvaro på 8,15 % och kultur- och fritidsförvaltningen ligger lägst på en genomsnittlig sjukfrånvaro på 3,23 %. Det är främst socialtjänsten som bidrar till den kommunövergripande genomsnittsökningen då de också representerar närmare 40 % av de anställda. Samtliga förvaltningar har ökat sin sjukfrånvaro det senaste året, dock ligger alla förvaltningar, utom socialtjänsten, under genomsnittet för kommunen.

Arbetsmiljöåtgärder initierade 2014

Den negativa utvecklingen inom sjukfrånvaron är också en av utgångspunkterna varför kommunen står inför en omfattande utmaning som kostar inte bara skattemedel utan även ett stort mått av mänskligt lidande, för såväl kunder som för medarbetare. För att vända den negativa hälostrenden har ett flertal insatser initierats från koncernstaben inom området arbetsmiljö och hälsa.

- Koncernövergripande plan för arbetsmiljö och hälsa
- Insatsstyrka för att hjälpa socialtjänsten att vända den negativa sjukfrånvaroökningen
- Utredning av vilka yrken som omfattas och hur arbete ska bedrivas vid mobilsamtal och bilkörning
- Planering av projekt för arbetstidsförkortning där förkortad arbetstid används för kompetenshöjning och hälsofrämjande aktiviteter
- Översyn inför kommande upphandling av friskvårdskort och friskvårdstimme
- Planering inför eventuellt beslut om rökfri arbetstid
- Utveckling och implementering av styrande verksamhetsmodell och processer för det systematiska arbetsmiljöarbetet på alla organisatoriska nivåer och enheter,

liksom för medarbetarstöd och rehabilitering.

- Framtagning och förankring av nyckeltal och mätning av arbetsmiljöns kvalitet. Se rubrik uppföljning och kvittering.
- Tydliggörande av arbetsmiljöansvar och fördelning av arbetsmiljöuppgifter samt kompetenskrav.
- Framtagning och fastställande av en rationell och effektiv arbetsmiljöorganisation.
- Planering av en kompetens- och hälsosatsning finansierad av Europeiska socialfonden 2014-2020.

Uppföljning och kvittering

För att medarbetarna ska förstå och kunna bidra till vad vi gemensamt ska uppnå måste de förväntade resultaten i den arbetsgivarpolitiska strategin brytas ned till tydliga och konkreta mål. För att kunna fastställa dessa mål krävs att vi mäter ett nuläge och beslutar lägsta målnivåer som vi vill uppnå.

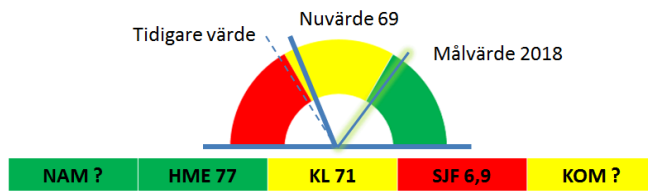
Under 2014 har ett arbete pågått för att ta fram ett mått som kan redovisa måluppfyllelsen av den arbetsgivarpolitiska strategin. Ett förslag är att måtten Hållbart Medarbetar Engagemang (HME), Kommunikativt ledarskap (KL) och sjukfrånvaro (SJF), som är mätetal som idag finns att tillgå, tillsammans med nyckeltal för arbetsmiljö (NAM) och kompetensförsörjning (KOM), som är nyckeltal under utveckling, skulle kunna bilda det arbetsgivarpolitiska måttet på det resultat som anges i den arbetsgivarpolitiska strategin.

Detta mått skulle även kunna utgöra ett delmått i resultatet effektiv kommun i RIKARE. Måttet är under utveckling. Ambitionen är att utgå från befintliga mätetal och som går att aggregera på kommunövergripande nivå och i förlängningen även på koncernnivå.

Förutom själva framtagande av måtten för att mäta önskat resultat bör en lägsta målnivå beslutas.

Nedan ges ett exempel på hur detta kan visualiseras. Nedan visas med de värden som

idag finns att tillgå (tidigare värde och målvärde är uppskattade och bara angivna för att exemplifiera):

På detta sätt kan en totalbild visualiseras av hur man ligger till i förhållande till den arbetsgivarpolitiska strategin på kommunövergripande nivå såväl som på arbetsplatsnivå. På arbetsplatsnivå bör sedermera varje chef kunna se "sin" arbetsplats/arbetsplatser i sin chefsportal på intranätet.

Nämnder, bolag och kommunalförbund

Nämndsuppföljning

Avsnittet beskriver nämndernas ekonomiska resultat, avvikelser mot beslutad budget samt utmaningar.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen

exklusive service och teknik

Kommunstyrelsen exklusive service och teknik prognostiserar för närvarande ett överskott om 45,2 mnkr.

Det beror på att administrationen prognostiserar ett överskott på 6,4 mnkr, räddningstjänsten ett överskott på 1,9 mnkr, kollektivtrafiken ett överskott på 7,0 mnkr, näringslivsverksamheten ett överskott på 5,0 mnkr för flygtrafik, hamnverksamheten ett underskott på 1,1 mnkr, samt att kommungemensamma verksamheten prognostiserar ett överskott på 16,0 mnkr.

Besparingskravet klaras

Koncernstaben kommer att klara sin besparing på 1 %, i övrigt så ligger driftkostnaderna lågt och det har varit och är fortsättningsvis en del vakanser som gör att prognosen ligger på ett överskott om 6,4 mnkr.

Beräknade avvikelser

Kollektivtrafiken beräknas visa ett överskott på 7,0 mnkr. För 2014 års verksamhet beräknas ett överskott på 5 milj. Därutöver uppgår slutavräkningen för 2013 till 3 mnkr mer än vad som aviserats tidigare. Den nya upphandlingen av trafiken innebär att Sundsvalls kommun via SKIFU tillhandahåller bussgarage. Kommunen betalar direkt till SKIFU men överenskommelse hur reglering ska ske i ersättningen till KTM är inte klarlagd. Den preliminära årshyran för garaget uppgår till 5,6 mkr. Koncernstaben anser att reglering ska ske i KTM:s årsbudget och inte via slutavräkning året efter.

Intäkterna för nyttjanderättsavgiften från hamnbolagen blir lägre än budgeterat då stiborräntan sjönk under hösten 2013. Räntan sjönk ytterligare till 2:a halvåret 2014, varför prognosen på intäkterna från hamnbolagen minskar ytterligare.

Bakom den politiska verksamhetens prognos på 16,0 mnkr finns några större avvikelser.

En stor avvikelse är att anslaget för personalkostnadsökningar kommer att visa ett överskott på 15 mnkr för helåret 2014. Jämfört med delårsrapport 1 är det 5 mnkr bättre. Den nya bedömningen grundas på att kostnaderna för i stort sett samtliga löneavtal nu är kända. I planeringsförutsättningarna för MRP 2015-2016 och framåt har anslaget justerats till en lägre nivå utifrån bedömningarna om kommande års löneavtal.

En annan stor avvikelse, + 10 mnkr, är att anslaget för kompensation med 2/3 till nämnderna för ökade hyreskostnader inte behöver användas fullt ut under 2014. Anslaget budgeteras centralt hos kommunstyrelsen i avvaktan på fördelning till nämnderna och avser lokaler som byggs med finansiering ur investeringsbudgeten för förvaltningsfastigheter. Överskottet uppstår som en konsekvens av att investeringsbudgeten inte förbrukas som planerat utan överförs till kommande år.

Vid upprättande av ramar för årsbudget 2014 konstaterade koncernstaben att beslutade besparingar på 4 mnkr i MRP 2010-2012 från effektiviseringsprogrammet ännu inte hade genomförts. Besparingarna avsåg samordnad matproduktion med 3 mnkr samt samlad posthantering för hela kommunen med 1 mnkr. I avvaktan på beslut om åtgärder budgeterades anslagsminskningarna centralt hos kommunstyrelsen. MRP 2013-2016 innehöll också besparingar för effektiviseringsarbete inom alla nämnder och en generell effektivisering som gällde alla nämnder förutom socialnämnden. Total nivå-sänkning av ramarna fr.o.m. 2014 pga. effektiviseringsarbete uppgick till 32,5 mnkr. Av dessa 32,5 mnkr återstår 5 mnkr som inte kunnat fördelas ut och som därför

budgeterats centralt hos kommunstyrelsen. Koncernstaben bedömer att dessa besparingar på totalt 9 mnkr som nu finns hos kommunstyrelsen inte kommer att kunna fördelas ut till nämnderna under 2014 och redovisar därför dessa som avvikelse. Koncernstaben konstaterar även att dessa 9 mnkr ingår i planeringsförutsättningarna för 2015-2018 och om beslut tas att de inte ska fördelas till nämnderna så behöver de finansieras genom ramhöjning hos kommunstyrelsen.

Jämställdhetsperspektivet
Kommunstyrelsen gav i sin Mål och resursplan för 2014 koncernstaben i uppdrag att utreda nuvarande situation inom tre områden, som kommunstyrelsen prioriterat ur ett jämställdhetsperspektiv. Områdena är:

- Trygghetsarbetet,
- Sundsvalls projektmodell
- Näringslivsstödet.

I delårsrapport 1 redogjordes för nuläget inom områdena *trygghetsarbete* och *Sundsvalls projektmodell*. Nedan följer redovisning av det tredje och sista området, *näringslivsstödet*.

Näringslivsstödets omfattning - vad ingår?

För 2014 omfattar näringslivsstödet sammanlagt 23 979 tkr. Stödet är fördelat på *näringslivsstöd* och *marknadsföring/turism*. Området *näringslivsstöd* kan i sin tur delas in i *stöd för innovationer* och *näringslivsverksamhet*. Enligt kommunstyrelsens beslut om prioriterade områden ur jämställdhetsperspektiv¹, avses här det stöd som går till näringslivsverksamhet.

I ramen om 23 979 tkr ingår också finansiering av *samverkan inom Sundsvallsregionen, påverkan för infrastruktursatsningar, SÖT-interregosamarbetet* och *Hållbar tillväxt i Västernorrland*.

Ser man till rent stöd för näringslivsverksamhet så omfattar det fram till och med augusti 2014 följande:

Verksamhet	2014, tkr
Sundsvalls näringslivsbolag	14 300
MittNorrland Utbildning	77
Design i Västernorrland	200
Hållbar affärsutveckling kvinnor	37,5
Filmslussen	100
Ung företagsamhet	290

Vem beslutar om finansieringen?
Kommunstyrelsen fattar varje år ett inriktningsbeslut om hur medlen ska fördelas. Beslut om enskilda ansökningar hanteras av kommunstyrelsens finansutskott. Handlar det om ansökningar under 5 prisbasbelopp har kommundirektören delegation.

Nuläge ur jämställdhetsperspektiv
Som framgår ovan, går huvuddelen av anslaget för näringslivsverksamhet till att finansiera kommunens näringslivsbolag. Bolaget styrs av en bolagsordning, ägarpolicy och ägardirektiv - alla antagna av kommunfullmäktige. I dessa dokument finns inga så kallade horisontella kriterier med - som jämställdhet, mångfald, hållbar utveckling eller socialt ansvarstagande. Men kommunala bolag ska följa kommunala styrdokument - så bland annat *Strategi för hållbar tillväxt* och kommunfullmäktiges *Mål och resursplan* ingår i styrningen av bolagens verksamhet.

I Näringslivsbolagets verksamhet ingår ett medvetet arbete med att få en jämn representation mellan könen, när det gäller exempelvis aktiviteter som *Heta stolen* och *Bra gjort för Sundsvall*. För *Bra gjort för Sundsvall* gör man en genomgång varje kvartal. Även i bolagets ambassadörsprogram finns en jämn könsfördelning utifrån medvetna ställningstaganden.

Service och teknik

Efter augusti månad uppvisar verksamhetens ett överskott med 35,3 mnkr vilket får betraktas som ett bra resultat med beaktande av plan och den

¹ KS 2012-00860

naturliga variationen i utfall. Jämfört med 2013 års utfall per augusti (24,4 mnkr) har det skett en förbättring med 10,9 mnkr av resultatet. Vid slutet av året räknar service- och teknik med ett resultat på +10 mnkr. En stor del av detta beror på: ökad uthyrning, lägre fakturerade hyreskostnader från Arenabolaget, lägre andel ofördelade kostnader, lägre personalkostnader samt lägre snörelaterade kostnader pga. gynnsamt klimat.

Barn- och utbildningsnämnd

Prognos enligt budget

Barn och utbildning räknar med ett nollresultat. I delårsrapporten är prognosen för helår ett nollresultat, enligt prognos 1. Alla enheter inom förvaltningen gör under september prognos 2.

Skolor, förskolor och gymnasieskolans prognos 1 för helåret visade ett underskott på -17,5 mnkr. Centrala poster (förvaltningsgemensamma) visade prognosen ett överskott på motsvarande belopp.

I de prognoser som enheterna lämnade visade förskolorna ett underskott på -8,3 mnkr, grundskolorna ett underskott på -5,2 mnkr och gymnasiet ett underskott på -2,2 mnkr. CFK (centrum för kunskapsbildning) visade ett underskott på -0,7 mnkr i sin prognos.

Det prognostiserade överskottet på centrala poster beror på att förvaltningen har mer intäkter för återsökt moms än budgeterat, kostnaderna för interkommunal ersättning bedöms bli lägre än budget samt att kostnadsbilden för skolskjuts förändras. Enligt ett beslut kommer skolkort för skolskjuts att få en lägre pris. Det innebär att skolskjutskostnaderna blir lägre fr o m hösten och är en del i det prognostiserade överskottet.

Barntillgången i förskolan varierar och påverkar resultatet
Förskolorna visade i prognos 1 ett underskott på -8,3 mnkr. Underskottet inom förskolorna förklarades med att en del områden har viss osäkerhet med påfyllnad av barn inför hösten, det finns inte så många barn i kö som förskolorna kan ta emot. Det medför att de till viss del har högre personalkostnader en period men lägre intäkt via skolpeng.

Det finns förskolor som har extra personal till barn som är i behov av särskilt stöd.

Personal har bytt semesterdagstillägg till semesterdagar och semester förläggs under delar av verksamhetsåret då barngrupperna är i den storleken att vikarier behövs.

Kort och långtidssjukskrivningar påverkar ekonomin. Någon förskola har lokaler som begränsar antalet barn vilket påverkar ekonomin.

En del förskolor nämner skolpengen, avsaknad av strukturdelen, som en anledning till del av underskott. Inom andra områden finns det många barn i kö till förskolorna och där prognostiseras överskott. Det var mer än hälften av förskole enheterna som hade ett underskott i denna prognos

Förändringar i elevtalen påverkar ekonomin i grundskolan
Grundskolorna visade ett underskott på -5,2 mnkr. De skolor som hade en prognos som visar överskott förklarar att de har fler elever än budgeterat och fler elever även till höstterminen. En del skolor har även skolpengen – strukturdelen – som en förklaring till del av överskottet. De enheter som har underskott förklarar det med extra resurser till barn med särskilda behov, små klasser, sjukskrivningar. Elevantalet inför hösten är lite osäkert för en del skolor eftersom eleverna rör sig mellan skolor. En tredjedel av skolenheterna visade en prognos med underskott.

Elevantalet i gymnasieskolan minskar Hedbergiska och Västermalms skolområden visar ett underskott på -2,2 mnkr. Åtgärder för att minska underskott är lägre kostnader för undervisning. Vakanta tjänster ej tillsatta och ändringar kring gruppindelningar i undervisningen samt lägre IT kostnader.

Inför hösten 2014 har gymnasieskolorna räknat med ett lägre elevantal än tidigare beräknat utifrån ansökningarna under våren.

Skolområdena redovisas som en del i prognosen med anledning av att tilläggsanslaget inte var fördelat vid denna tidpunkt.

Nettokostnaderna har ökat
I prognos 1 visade förskole enheterna ett underskott på -8,3 mnkr. Det prognostiserade underskottet storlek var oväntat. Med anledning av detta har en jämförelse gjorts mellan åren 2013 och 2014 av antalet anställda, personalkostnader och antal barn. Det som kan utläsas av analysen är att personalkostnader har ökat med 4 %, antal anställda har ökat med 2 % och skolpengen ökade med 2,58 %. Antalet barn har ökat med 0,4 %. Personalkostnaderna och antalet anställda har ökat men antalet barn har inte ökat i samma omfattning.

Det finns förskolor som angav avsaknad av strukturdelen i skolpengen som del i prognostiserat underskott. En jämförelse har gjorts mellan prognostiserat utfall och strukturtillägg. Det går inte att utläsa ett mönster att enheter med mer strukturtillägg har överskott om man tittar på enheter med strukturtillägg för några få elever, barn.

Jämställdhetsperspektivet i statistiken
Jämställdhetsperspektivet vävs in i skolans uppföljning genom att all betygsstatistik, närvarouppföljning och elevenkäter redovisar resultatet på kön. Analyser görs tillsammans med skolledarna vid våra dialogsamtal, som har fokus på resultat. Sammantaget har flickorna bättre betygsresultat och meritvärden än pojkarna. Våren 2013 låg flickornas meritvärden högre än pojkarnas på

majoriteten skolor. Pojkarnas resultat har dock ökat jämfört med 2012. Om det är ett trendbrott återstår att se.

Genusstrategi

På uppdrag av barn- och utbildningsnämnden har förvaltningen tagit fram en genusstrategi för 2014 – 2021 som antogs i oktober 2013. Strategin beskriver synsätt och metoder som vilar på vetenskaplig grund och som svarar mot utbildningens styrdokument. Inriktningen är att arbeta med jämställdhetsintegrering och normkritiskt förhållningssätt i hela verksamheten. Det innebär att chefer och medarbetare är genusmedvetna i genomförandet av verksamhetens alla processer. Metoder för att nå genusmedvetenhet och jämställdhetsintegrering är utbildning, insatser för rekrytering och introduktion, att involvera barn och elever och deras föräldrar som aktörer, ledningsstrategi och kvalitetssäkring för hållbarhet.

Socialnämnd

Socialnämndens underskott ökar
Socialnämndens prognos för år 2014 har reviderats till ett negativt resultat om - 115 mnkr vid årets slut, vilket är en försämrad prognos i förhållande till delårsrapport 1 med 25 mnkr.

Försämringen av prognosen grundar sig främst på den osäkerhet som finns i dagsläget kring i vilken takt verksamheterna under hösten lyckas med genomförandet av åtgärderna inom de prioriterade områdena. Det gäller intensifiering av åtgärder inom socialtjänsten samt affärsområdena hemtjänst och äldreboende samt även åtgärder för att parera kostnader för volymökningar inom hemtjänsten.

I detta arbete kvarstår dock förvaltningens ambition och målsättning om att uppnå en ekonomi och verksamhet i balans innan årets slut på månadsbasis. Förvaltningsledningens krav ligger fast att beslutade åtgärder ska genomföras ute i verksamheterna.

Ekonomiska effekter osäkra

Osäkerhet råder även kring huruvida de ekonomiska effekterna av åtgärderna får genomslag i det totala resultatet under hösten då det även finns osäkerhet kring fortsatta kostnads- och volymökningar inom socialtjänsten avseende framförallt externa köp av boendeplatser och placeringar samt kostnadsansvar inom personlig assistans.

Kommunfullmäktige beslutade den 31 mars 2014 att bevilja socialnämndens begäran om tilläggsanslag år 2014 med 25 mnkr vilket ingår i resultatet för socialnämnden t o m april 2014. Trots den förstärkta budgeten ser förvaltningen i dagsläget inte någon möjlighet att förbättra prognosen.

Det beräknade negativa resultatet i prognosen förklaras i stort av:

- Ökade verksamhetsvolymerna inom äldreomsorgen som pareras inom hemtjänsten och klaras inte inom ram cirka – 30 mnkr.
- Ekonomisk obalans inom socialtjänstens verksamheter samt fortsatta kostnadsökningar för externa köp av verksamhet som placeringar, boendeplatser, hemtjänsttimmar samt personlig assistans cirka – 31 mnkr.
- Ekonomisk obalans inom produktions affärsområden hemtjänst och äldreboenden, vilket handlar om att anpassa personalbemanning, vikariehantering och övriga kostnader i förhållande till produktionens intäkter, cirka – 53 mnkr samt övriga affärsområden -1 mnkr.

Analys av underskottet

Socialnämnden redovisar t o m april månad 2014 ett negativt resultat om -69,6 mnkr, vilket är en resultatförsämring med – 18,8 mnkr jämfört med motsvarande period 2013.

Volymökningar inom hemtjänsten

Det försämrade resultatet jämfört med föregående år förklaras av volymökningar inom hemtjänsten och som ej klarats inom ram. För perioden januari-juli 2014 har till utförare inom LOV Hemtjänst ersatts ca 423 000 timmar jämfört med cirka 359 000 timmar för motsvarande period år 2013, vilket motsvarar en ökad ekonomisk ersättning om cirka 23 mnkr. För samma period har antalet ”aktiva” kunder varit konstant med knappt 1 660 kunder.

- Antalet ersatta timmar har ökat från 31 timmar/kund till 37 timmar/kund.
- Ersatta timmar i förhållande till beslutade timmar har minskat från 82 procent till 81 procent under samma period.

Sammantaget har arbetet med genomförandet av den beslutade åtgärdsplanen i MRP 2014 om 120 mnkr inte fått genomslag i det ekonomiska resultatet för perioden, detta trots att delar av åtgärdsplanen under året verkstälts med full ekonomisk effekt. Det gäller åtgärder inom ledning och stab, affärsområdena stöd och omsorg, stöd och behandling, personlig assistans samt hälso- och sjukvård. Genomslaget i ekonomin har motverkats av ytterligare volym- och kostnadsökningar under året inom socialtjänstens verksamheter. Budgetramen i MRP 2014 har även sänkts med netto 12,5 mnkr jämfört med föregående år.

Åtgärder

I anslutning till redovisningen av tertiärrapport 1 så beslutade socialnämnden 2014-05-21 § 93 att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med ytterligare förslag till åtgärder samt att intensifiera arbetet med redan beslutade åtgärder om 120 mnkr, med en målsättning om att uppnå en verksamhet och ekonomi i balans innan årets slut på månadsbasis.

Vid socialnämndens sammanträde i augusti 2014 återrapporterade förvaltningen arbetet med åtgärder. Förvaltningen lämnade inga nya förslag till åtgärder utan förordade att det fortsatta arbetet för att få en ekonomi och verksamhet i balans inriktar sig på den redan beslutade

åtgärdsplanen. Detta baserat på genomgångar med alla chefer i ledningsgruppen där inga nya tänkbara områden som skulle kunna ge snabb effekt hittades.

Förvaltningens fortsatta arbete med åtgärder koncentrerar sig till de verksamhetsområden där det finns en kvarstående ekonomisk obalans och där förvaltningen ser ytterligare förbättrings- och utvecklingsmöjligheter samt att det är rimligt ur både ett kund- och medarbetarperspektiv att arbeta vidare med. Här har även vägts in NHG-rapportens (Nordic Healthcare Group) bedömning om att det totala budgetutrymmet för socialförvaltningen är rimligt och jämförelser med andra kommuner inom olika verksamhetsområden. Förvaltningens bedömning är att genom att rikta åtgärderna till de områden som har ekonomisk obalans och där det finns potential för ytterligare förbättring och utveckling så begränsas eventuella negativa effekter för övriga verksamhetsområden under år 2014 och på längre sikt.

Handlingsplaner och uppföljning
Utifrån de prioriterade områdena i åtgärdsplanen har handlingsplaner tagits fram dels på övergripande nivå och dels med en mer detaljerad beskrivning där bl a tidssatta aktiviteter och ansvariga framgår. På förvaltningen kommer en tät, veckovis uppföljning ske av hur arbetet fortlöper samt med en månadsvis avstämning av resultat mot uppsatta mål.

I anslutning till socialnämndens sammanträden hösten 2014 kommer en månadsvis redovisning och uppföljning av arbetet med åtgärder och ekonomiska effekter att ges.

De handlingsplaner förvaltningen fokuserar på avser:

1. Intensifiering av åtgärder inom socialförvaltningen i syfte att sänka kostnaderna för **externa placeringar och boenden**.

2. Intensifiering av åtgärder inom produktionens affärområden **hemtjänst och äldreboende** i syfte att anpassa grundbemanning och vikariehantering i förhållande till budget och ersättningar.
3. Åtgärder för att parera kostnader för **volymökningar inom äldreomsorgen**, som hanteras inom hemtjänsten, inom befintlig budgetram. Åtgärden innebär en översyn av hemtjänstprocessen, från beslut till utförande, i syfte att minska den beställda tiden.

Enligt SKL (Sveriges kommuner och landsting) är de två enskilt största faktorerna som påverkar kostnaderna inom hemtjänsten:

- *Biståndsbeslutet och de schablontider som är kopplade till beslutet per månad och brukare/kund.*
- *Andelen utförd tid hos brukaren/kunden av den totala arbetstiden, d v s effektiviteten hos utförarna.*

Inom hemtjänstprocessen, från beslut till utförande, återfinns drygt 50 mnkr av det totala prognosticerade underskottet inom socialnämnden.

Utöver handlingsplanerna arbetar förvaltningen parallellt med en volym- och behovsstyrd budgetering/resursfördelning och ersättningsmodeller samt månadsvis uppföljning av verksamhetsvolymerna inom socialnämndens ansvarsområde. I första hand fokuserar förvaltningen på de verksamheter som har de största budgetomslutningarna, verksamhetsvolymerna och/eller avvikelser mot budget.

Uppföljning av KomiJobb
Projektet KomiJobb bedrivs i samverkan mellan Favi, socialtjänsten (Ekonomiskt stöd) och arbetsförmedlingen. Projektet startade 2013, med syftet att skapa anställningar för personer med försörjningsstöd genom att omvandla försörjningsstöd till att finansiera arbetsgivarens del i en anställning, liksom att öka anställningsbarheten hos personer som på egen

hand har svårt att komma in på arbetsmarknaden. KomiJobb har sedan starten 2013 erbjudit personer i försörjningsstöd en tidsbegränsad anställning inom främst kommunala verksamheter. Under den ettåriga anställningen erbjuds den anställde:

- Motiverande och kompetenshöjande insatser.
- Möjlighet att studera under anställningstiden.
- Personlig arbetskonsulent.

I augusti 2014 hade 361 personer fått anställning genom KomiJobb. Av de 216 personer som hunnit avsluta anställningen, har:

- 69 personer fått arbete.
- 13 personer gått vidare till studier.
- 96 personer har gått till Arbetsförmedlingen för vidare insatser (de flesta uppstår a-kassa).
- 14 personer har fått ersättning genom Försäkringskassan.
- 24 personer har avbrutit sin projektid av olika skäl.

I slutet av augusti 2014 var det 38 personer som studerade deltid genom projektet.

Utmaningar och möjligheter för satsningen

- En utmaning ligger i att få tillgång till fler arbetsplatser med huvudsakligen praktiska arbetsuppgifter.
- Projektet arbetar för att kunna validera yrkeskompetens.
- KomiJobb vill utveckla samarbetet med privata arbetsgivare för att få ett bredare utbud av arbetsplatser och en kortare väg till externa arbeten.
- Lösningar söks för hur flödet av lämpliga personer till projektet kan underlättas och stödja arbetet för att nå målnivån gällande antalet anställningar i projektet.

För närvarande pågår en utvärdering av de olika insatserna som ges inom projektet.

Utvärderingen förväntas vara klar under hösten 2014.

Jämställdhetsperspektivet

Flertalet av de indikatorer som nämnden fastställt för att följa upp målen bygger på könsindelad statistik. På förvaltningsnivå integreras jämställdhetsperspektivet i det strategiska arbetet med att utveckla ett ledningssystem för socialnämnden, vilket är ett arbete som pågår under 2014.

Kultur- och fritidsnämnd

Prognostiserar överskott

Prognosen för helåret är ett överskott på 1,2 mnkr.

Intäkter för bad – och sporthallar har ökat. Den fina sommaren och ett stort intresse hos allmänheten för motionssim gör att intäkterna för bad och sporthallar är 1 mnkr högre än budget.

Lägre kostnader inom fritidsverksamheten. Kostnaderna inom fritidsverksamheten prognostiseras också bli lägre än budget med 0,8 mkr. Det är främst lönekostnaderna som ser ut att bli lägre än budget, då verksamheten haft vakanta tjänster under året.

Kostnaden för Matfors Folkets Hus har under första halvåret debiterats Kultur & Fritid. Förvaltningen räknar med att det kompenseras i efterhand.

I årsredovisningen kommer Kultur & Fritid att ha önskemål om att överföra en 1 mnkr av 2014 års resultat till 2015 med anledning av Sommar SM 2015.

Hyrorna för de lokaler som renoveras för Scenkonstbolaget har redan börjat debiteras 2014. I nuläget ser detta ut att ge ett underskott på 1,3 mnkr. Det råder i dagsläget en osäkerhet om hur dessa kostnader ska kompenseras.

Bokbuss och kulturarv
Inom kulturområdet pågår flera stora investeringar som inköp av ny bokbuss och investeringar i kulturarvet. Eftersom investeringarna försenas kommer kulturverksamheterna få överskott på kapitalkostnader med 1,0 mnkr.

Normal resultatnivå
Resultatet mot budget per den sista augusti var 7,3 mnkr vilket är normalt vid rapporteringstillfället. En del av Kultur & Fritids verksamheter har lågsäsong under sommaren. Intäkterna är lika mellan åren 2013 och 2014. Kostnaderna är något högre, en anledning är att de flesta av föreningsbidragen redan är utbetalda i år.

Trygghetsarbete ur jämställdhetsperspektiv
Förvaltningen har analyserat representation av deltagande i trygghetsarbetet ur jämställdhetsperspektiv och gett förslag på åtgärder framåt. Rapport är lämnad till kommunstyrelsen (F & K 2013: 5). Löpande rapportering och analys av könsindelad besöksstatistik görs på fritidsgårdarna. Av de åtaganden som nämnden har för 2014 i den av kommunfullmäktige godkända slutrapporten av Lika Värda i oktober 2013, har jämställdhetsperspektivet integrerats i arbetet med natur- och friluftspan och spontanidrottsplatser (F & K 2013:3). Projekt för att verkställa nämndens beslut 2013 om investering i installation av fallskyddsutrustning för konståkningsföreningar i Gärdehovs A-hall (KFN MRP Mål 3 och 6) har påbörjats och installation planeras vid nästa säsongsuppehåll, sommaren 2015.

Nämnd för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration (NAVI)

Nämndens prognos visar ökat överskott
Prognosen för helåret visar ett resultat på 6,5 mnkr, det är en ökning från förra prognostillfället med 4,5 mnkr.

Vuxenutbildningen står för 7 mnkr, som beror på ökad försäljning (interkommunala ersättningar) och färre köp av tjänster som avser inköp och upphandling.

Förvaltningskontoret går cirka 0,2 mnkr i underskott på grund av att förvaltningen betalat en del av Visitors Centers projekt som avslutades 2013.

Verksamhetsområdet arbete och integration sänker prognosen för helåret 2014 till ett nollresultat. Arbetsmarknadsåtgärder förväntas ge ett mindre underskott, medan Tolkservice och Flykting tillsammans balanserar resultatet med motsvarande överskott. Största osäkerhet för prognosen utgörs av de kostnader och intäkter som är kopplade till avdelningens åtgärdsanställningar.

Både kostnads- och intäktssidan påverkas av antalet anställningar, typ av anställningar samt när under året anställningarna görs. Dessa faktorer är avdelningen till viss del inte styrande över, utan är beroende av aktörer så som Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen.

Avvikelser och åtgärder

Flyktingmottagande
Avdelningens arbete med flyktingmottagande visar på ett mindre överskott. En planerad anställning avvaktas i väntan på besked kring samordningsuppdraget för integrationsfrågor. I syfte att stärka upp arbetet med mottagning av nyanlända i kommunen kommer avdelningen göra ytterligare en anställning. Det finns även planer på att stärka upp kring ungdomsinsatser i bostadsområdet Bredsand.

Vuxenutbildningen prognostiserar överskott Effektivisering inom vuxenutbildningen Vuxenutbildningen gör bedömningen att det överskott som finns just nu inte kommer att hinna förbrukas under årets sista fyra månader. Prognosen för vuxenutbildningen för helåret beräknas till ett plus på 7 mnkr. Detta trots att antalet elever och gjorda poäng har ökat kraftigt inom nästan alla verksamheter.

Förutsättningar – statsbidrag och kommunal ram

Sundsvall har i motsats till många andra kommuner behållit, eller till och med ökat, den kommunala ramen för vuxenutbildningen (se ekonomiska indikatorer). Det innebär att Sundsvall har en högre ram för vuxenutbildning än de flesta andra kommuner. Samtidigt har staten gjort stora satsningar på yrkesvux. Totalt har kommunen haft 9,2 mnkr i statsbidrag under 2014 för att bedriva gymnasial yrkesutbildning.

Vuxenutbildningens uppdrag är att vara tillgänglig och flexibel och utgå från individens önskemål. Detta har medfört betydligt fler elever som söker distansutbildningar. Utbildningsformen är billig för kommunen. Varje studieplats på distansutbildning kostar en fjärdedel av vad en studieplats i den platsbundna verksamheten kostar, vilket inneburit en kostnadseffektivisering.

Försäljning av gymnasial vuxenutbildning ökar

Vuxenutbildningen har ett positivt resultat per sista augusti på 5,2 mnkr. Det är framförallt försäljning av tjänster som är högre än budget. De intäkterna består av försäljning av utbildning till andra kommuner (interkommunal ersättning) och till myndigheter. Även andra kommuner köper utbildning genom Sundsvall.

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan startar under hösten sin tredje utbildning. Det har bedrivits ett målmedvetet arbete med att minska kostnaderna för

upphandlade konsulter och föreläsare. Detta utifrån bland annat det uppdrag fullmäktige gav till nämnderna att effektivisera upphandling och inköp. Idag går offertförfrågan till minst fem leverantörer. Yrkeshögskolan ser ut att vara en verksamhet där effektivare inköp blivit verklighet. Yrkeshögskolan kommer sannolikt att gå med cirka 2 mnkr i överskott.

Överskott i augusti som beräknas vara i balans vid årsskiftet

Personalkostnaderna är just nu lägre än budget. Flera personer har sagt upp sig under de sista månaderna och ny personal har inte hunnit anställas. Sammantaget gör det här att personalkostnaderna beräknas hamna nära de 61,4 mnkr som är budgeterade.

För lärlingsverksamheten är det budgeterat 21 helårsstudieplatser och 1,9 mnkr. Dessa finansieras helt med statsbidrag. Verksamheten når nästan de budgeterade platserna.

Periodisering ger mer rättvisande resultat per månad

Fjolårets resultat vid samma tidpunkt visade ett överskott på 13,3 mnkr. Skillnaden beror till stor del på att förvaltningen periodiserat kostnader och intäkter på ett mer strukturerat sätt i år vilket innebär ett mer rättvisande resultat varje månad.

KomiJobb

Projektet KomiJobb har sedan starten 2013 erbjudit personer i försörjningsstöd en tidsbegränsad anställning inom främst kommunala verksamheter. Under den ettåriga anställningen erbjuds den anställde:

- Motiverande och kompetenshöjande insatser
- Möjlighet att studera under anställningstiden
- Personlig arbetskonsulent

Projektet bedrivs i nära samverkan med Socialtjänsten och Arbetsförmedlingen.

Fram till och med augusti 2014 har 361 personer anställts i projektet. 216 har hunnit avsluta

anställningen. Av dessa 216 har 69 personer gått till arbete, 13 har gått till studier, 96 har gått till arbetsförmedlingen för vidare insatser (de flesta med a-kassa), 14 har gått till Försäkringskassan och 24 personer har avbrutit. I slutet av augusti 2014 är det 38 personer som studerar deltid i projektet.

Utmaningar och möjligheter

- KomiJobb arbetar för att få tillgång till fler platser med praktiska arbetsuppgifter. Det gäller främst under vinterhalvåret.
- KomiJobb arbetar för att kunna validera yrkeskompetens.
- KomiJobb vill utveckla samarbetet med privata arbetsgivare för att få ett bredare utbud av arbetsplatser och en kortare väg till externa arbeten.
- KomiJobb söker lösningar för hur flödet av lämpliga personer till projektet kan underlättas och stödja arbetet för att nå målnivån gällande antalet anställningar i projektet.

Fler kvinnor än män i Vuxenutbildningen – tvärtom när det gäller arbetsmarknadsåtgärder
Inom Vuxenutbildningen är drygt 60 procent av eleverna kvinnor. Inom Avdelningen för arbete och integration är förhållandet tvärtom. Där är drygt 60 procent av deltagarna i arbetsmarknadsinsatser män.

Kön påverkar studievalet
Kursutbudet spelar viss roll för könsfördelningen bland eleverna i Vuxenutbildningen. Omvårdnadsutbildningar är en stor del av Vuxenutbildningen och majoriteten av eleverna där är kvinnor. Det finns en stor efterfrågan på dessa utbildningar från eleverna, men också från arbetslivet. Under året har därför antalet utbildningsplatser inom omvårdnadsområdet utökats i förhållande till föregående år. Utbildningar till traditionellt manliga yrken har varit mindre efterfrågade från elever. Det har gjort det svårt att under vissa perioder fylla utbildningar med behöriga sökande.

Dessutom är efterfrågan från arbetslivet mindre. Här står vuxenutbildningen inför en stor utmaning att skapa utbildningar som lockar både män och kvinnor

En faktor i sammanhanget är att det är lättare att rekrytera kvinnor till traditionellt manliga yrken än tvärtom. Vuxenutbildningen blir en allt viktigare aktör för kompetensförsörjningen inom området omvårdnad. Statistiska centralbyrån (SCB) och Skolverket lyfter också fram risken för brist på utbildade personer inom vård- och omsorgssektorn.

Stadsbyggnadsnämnd

Prognostiserar underskott

Stadsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott på 10,1 mkr för perioden.

Prognosen på helår uppskattas till -8,5 mnkr. Underskottet i sin helhet, begär nämnden täckning för, i samband med resultatöverföringen. Begäran om täckning av underskottet beror på kostnader som inte är förutsägbara och därmed utanför nämndens kontroll; kostnader för vinterväghållning och bostadsanpassning.

Driften prognostiseras till ett överskott på 3 mkr. Överskottet beror dels på tidigare års besparingskrav som nämnden haft som buffert i avvaktan på fördelning från centralt håll. Den information som finns i nuläget, är att den inte kommer att fördelas ut på nämnderna och därmed förbättras driftens resultat med motsvarande belopp, dels beräknas intäkterna på bygglov högre än budgeterat.

Effektivisering och restriktivitet
Stadsbyggnadsnämnden arbetar också målmedvetet, kontinuerligt och långsiktigt med att effektivisera och förbättra verksamheten. Detta för att kunna hantera verksamhetens behov av utveckling samt effektiviserings- och besparingskrav. Åtgärder som vi arbetar med under året är bl.a. restriktivitet gällande representation, ej återbesättning av vakanta tjänster samt att vissa planerade utbildningsinsatser har skjutits upp. Samordning av diariet/posthantering SBK/LMK har också genomförts under året.

Arbete enligt jämställdhetsplan
Stadsbyggnadsnämnden har fastslagit könsindelade indikatorer till mål och resursplanen utifrån SCB:s medborgarundersökning. Redovisning av indikatorer (gator och vägar, gång- och cykel, trygghet och bostäder) görs i delårsrapporter och bokslut under året.

Förutom SCB:s indikatorer så tar förvaltningen fram könsindelad statistik per år inom följande områden:

* Ärendestatistik för bostadsanpassning, beviljade handikapptillstånd, ansökan om bygglov och trygghetsvandringar

Inom HR och utifrån beslutad jämställdhetsplan ligger fokus på nedanstående punkter under 2014.

- Underlätta både för kvinnliga och manliga arbetstagare att förena förvärvsarbete och föräldraskap genom att förena arbetstagarens önskemål med verksamhetens behov i största möjligaste mån.
- Förvaltningen kommer att ta fram statistik för att medvetandegöra och höja kunskapen.
- Vid rekrytering anpassar vi annonserna genom att bl.a. utforma dem könsneutralt och med blandade rekryteringsgrupper samt är uppmärksam vid rekrytering att inte förfördela ett kön.
- Analys via lönekartläggning med fokus på jämställda löner.

Utmaningar

De utmaningar som förvaltningen identifierat inför MRP 2015-2016 med plan för 2017-2018, presenteras kortfattat nedan. Utmaningarna/fokusområdena är såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska. För utförligare beskrivning av respektive utmaning hänvisas till analysrapporterna SAM samt separata fullmäktigebeslut i ärendena.

Verksamhetens utmaningar och fokusområden närmaste åren, utifrån RIKARE – HT 2021;

1. Förverkliga översiktsplanen och det bostadspolitiska programmet, genom att bl.a. ta nästa steg och utarbeta utbyggnadsstrategier och därefter aktivt marknadsföra möjliga

- utbyggnadsområden.
2. Påbörja arbetet med att uppdatera/förnya vissa styrande strategier, t ex stadsvisionen och stadsmiljöprogrammet.
  3. Utarbeta en parkeringsstrategi inkl. parkeringstal/normer med fokus mot långsiktiga hållbara klimatsmarta lösningar – gröna-p.
  4. Arbeta med ett införande av gemensamt servicecenter – resurskrävande
  5. Arbeta med ständiga förbättringar inom såväl arbetsmiljöområdet som i verksamhetens arbetsprocesser bland annat utifrån medarbetarenkäten, ledningens genomgång mm, med bland annat fokus på hälsoåret för alla medarbetare

Ekonomiska utmaningar och fokusområden i driften de närmaste åren,

utifrån RIKARE – HT 2021:

1. Bostadsanpassning - felbudgeterad verksamhet
2. Vinterväghållning - felbudgeterad verksamhet
3. Underhåll vägar, broar, tunnlar, belysning - underbudgeterad verksamhet enligt förvaltningen.
4. Tillkommande behov till följd av E4:an- ej budgeterad verksamhet.

Ekonomiska utmaningar och fokusområden inom investeringar de närmaste åren utifrån RIKARE-HT 2021.

1. Investeringsbehovet 2015-2018 (2021) är i snitt ca 150 mkr/år utslaget på en längre tidsperiod och med skiftningar mellan åren beroende på tyngdpunkten av stora projekt. Investeringsbehovet är löpande och kontinuerligt och omfattar åtgärder i de kommunala anläggningarna som t.ex. vägar, broar, kajer, parker, skog, kollektivtrafik samt utrustning av stadsdels- och kommundelscentra.

Även åtgärder med anledning av byggandet av ny E4 innefattas.

Åtgärder enligt avfallsplan

Kommunfullmäktige beslutade 2 maj 2011 att stadsbyggnadsnämnden får i använda de 124,0 mnkr som blev avsatta i bokslutet 2010 för att återställa gamla avfallsupplag. Beslutet baserades bland annat på den planering och prognos som stadsbyggnadskontoret upprättade januari 2011. I tabellen nedan görs en uppföljning av genomförda arbeten jämfört med den ursprungliga planeringen för projektet.

År	Prognos enligt plan från 2011, mnkr	Utfall/Budget, mnkr
2011	8,0	5,4
2012	21,0	10,4
2013	27,0	7,8
2014	30,0	22,8 (budget)
2015-2021	38,0	77,6 (budget)
SUMMA	124,0	124,0

Tiden från inledande undersökningar till beslut från miljökontoret och färdig projekteringshandling underskattades i den första prognosen vilket medfört att vissa entreprenader har skjutits fram i tidplanen. Samtidigt har stadsbyggnadskontoret anpassat arbetet till pågående byggprojekt i kommunen (bland annat projekt E4 Sundsvall och projekt Norra Kajen) vilket medfört att återställningen av soptipparna Tamböle, Hillstamon, Lomyran och Berga kommer att bli billigare än vad den första prognosen räknat med.

Sammantaget bedömer stadsbyggnadskontoret att den ursprungliga tidplanen och budgeten enligt kommunfullmäktiges beslut kommer att kunna hållas. I nuläget finns tecken som tyder på att återställningen av de gamla avfallsupplagen kan understiga totalbudgeten, men det finns fortfarande stora osäkerheter vilket gör att de anslagna medlen på 124 mnkr kan komma att tas i anspråk i sin helhet.

Miljönämnd

Prognos enligt budget

Prognosen för nämnden sänks med 0,1 mkr i jämförelse med delår 1 till +/-0 mkr.

Intäkter

Timdebitering för E4 Sundsvall och förorenad mark samt hälsoskydd är lägre än budget - 0,3 mkr. Fasta avgifter för tillsyn miljöbalken och livsmedeltillsyn är högre än budget +0,3 mkr. Globala Sundsvall ger en intäkt om 100 tkr och kostnaden är 180 tkr. Differensen tas ur budgeten för utåtriktat arbete. Övriga intäkter sänks med 50 tkr.

Kostnader

Personalkostnadens utveckling är oförändrad. Miljökontoret har ett par vakanser på grund av sjukskrivning samt att personal gått ned i tjänstgöringstid. Parallellt har förstärkningar av bemanningen skett för att klara verksamhetsmålen. Endast en mindre positiv avvikelse från budget på drygt + 0,1 mkr.

Avvikelser och åtgärder

Tillsyn enligt miljöbalken har en mindre negativ avvikelse mot budget på 0,1 mkr.

Livsmedelstillsyn har en mindre positiv avvikelse om 0,1 mkr. Kalkningen har en positiv/negativ avvikelse mot budget om 0,2 mkr - detta har kommenterats tidigare och påverkar inte nettoresultat. Samtliga avvikelser innebär inga åtgärder under kvarvarande år.

Jämställdhetsperspektivet

Nämnden har särskilt följt fördelningen mellan män och kvinnor som deltar på nämndens utåtriktade aktiviteter.

Fördelningen tidigare år har visat på fler kvinnliga deltagare. Nämnden måste följa att de aktiviteter som planeras i möjligaste mån når en jämn fördelning av deltagande mellan män och kvinnor.

Överförmyndarnämnden Mitt

Nämnden kalkylerar i dagsläget med ett nollresultat.

I avtalet med Timrå, Ånge och Nordanstigs kommuner framgår att driftsersättning för den gemensamma nämnden fördelas per kommuninvånare och betalas under årets första tertial. Nettokostnaden för ensamkommande barn faktureras respektive kommun i slutet av året.

Nämnden och överförmyndarkontoret förväntar ett ekonomiskt utfall motsvarande tilldelad årsbudget.

Arvoden till gode män och förvaltare
Överförmyndarnämnden kan inte styra över arvodeskostnaderna i ärenden som nämnden enligt lag är skyldiga att handlägga. Bedömningen är att årets arvodering av ställföreträdare kommer att rymmas inom tillgängliga medel.

Ensamkommande barn

Kostnader som inte kan återsökas från Migrationsverket faktureras socialtjänsten i slutet av året. Kostnaderna för ensamkommande barn ingår inte i avtalet och faktureras samarbetskommunerna vid årets slut.

Något högre personalkostnader

Utfall t.o.m. augusti är 0,5 mnkr. Vid jämförelse med fjolåret är en bidragande orsak till periodens resultat en högre personalkostnad än budgeterat. För att upprätthålla önskad ärendebalans har kontoret anställt tillfällig personal under första halvåret.

Lantmäterinämnd

Lantmäterinämnden redovisar ett underskott på - 0,1 mnkr för perioden. Prognosen på helår uppskattas i enlighet med lagd budget.

Valnämnd

Under 2014 har valnämnden uppdraget att genomföra två val. Europaparlamentet den 25 maj med förtidsröstningsperioden 7 maj – 25 maj

är genomförd och uppföljning är gjord med framtagande av underlag för viss justering inför RKL-valen. Vissa av dessa insatser innebär extra kostnader för nämnden men bedöms rymmas inom de ekonomiska ramarna för 2014. Inga avvikelser från prognosen vid granskning av utfallet per augusti 2014.

Endast vissa utav kostnaderna för EP-valet är redovisade i delårsrapporten det mesta kommer att redovisas efter att RKL-valet avslutats. I juni har dock arvoden för röstmottagare att betalas ut för uppdraget i maj. I oktober månad kommer de största kostnaderna att ligga.

Närmast har valnämnden att genomföra valen till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige den 14 september med förtidsröstningsperioden 27 augusti – 14 september. Nämnden ska också genomföra aktiviteter så att de övergripande målen för verksamheten kan uppnås.

Valnämnden har tre övergripande mål för sin verksamhet:

- Ekonomi i balans
- Nöjda brukare
- Hög säkerhet i valprocessen (valhemligheten)

Med *ekonomi i balans* avses att nämnden skall genomföra sina uppgifter på ett sådant sätt att den årliga budgeten för verksamheten hålls. Måluppfyllelsen redovisas årligen i årsredovisningen. För verksamhetsåret 2014 bedöms valnämnden hålla sin budget. Under valet är det många olika aktörer som samarbetar med valnämnden.

Med *nöjda brukare* menas att de röstberättigade ska få god information om valprocessen och att röstmottagare ska uppfatta valnämnden som en god samarbetspartner.

Med *hög säkerhet i valprocessen* menas att inga fel skall uppstå i samband med valen och att

valhemligheten kan garanteras. För att detta mål skall uppnås har nämnden arbetat med tydliga rutiner och utbildning av röstmottagarna i syfte att säkra deras kompetens

Kommunrevision

Revisionens uppgift är att för kommunfullmäktiges räkning följa upp kommunens verksamhet och ekonomi. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Revisionen består av sju förtroendevalda revisorer.

De förtroendevalda revisorerna anlitar sakkunniga biträden för sin granskning av nämnder samt de kommunala bolagen. Revisionens budget uppgår 2014 till 2,6 mnkr.

Till och med augusti är 0,6 mnkr förbrukade. Kommunrevisionen har hittills under året beställt granskningsprojekt för 1,4 mnkr. De sakkunnigas rapporter har börjat redovisas under augusti men ännu är inga av projekten fakturerade. Kommunrevisionen räknar med att hela budgeten kommer att förbrukas under 2014.

Stadsbacken AB

Sundsvalls kommun äger Stadsbacken AB till 100 %. Stadsbacken äger och förvaltar aktier i de bolag som kommunen använder till sina verksamheter.

För Stadsbackenkonzernen har en separat och mer utförlig delårsrapport framställts. Det som redovisas här är utdrag ur denna rapport.

Konzernen

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
48,0	73,5	67,2	6,3

Konzernen prognostiserar överskott. Resultatet för konzernen prognostiseras bli 73,5 mnkr, vilket är 6,3 mnkr bättre än budgeterat. Främsta förklaringar är positiva avvikelser för Sundsvall Vatten (11,8 mnkr) och Stadsbacken moderbolag (7,1 mnkr) som mer än väl överväger en negativ avvikelse för Sundsvalls Energi (-16,0 mnkr).

Konzernen prognostiserar att redovisa investeringar uppgående till 608,0 mnkr under 2014, vilket är 158,2 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på högre investeringar i SKIFU (52,1 mnkr), Mitthem (66,0 mnkr), Logistikparken (25,0 mnkr) och Sundsvall Vatten (24,0 mnkr).

Moderbolaget

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
-17,0	-25,6	-32,7	7,1

Prognosen för resultatet är -25,6 mnkr, vilket är 7,1 mnkr bättre än budget.

Lägre finansiella kostnader ger överskott

De främsta anledningarna till den positiva budgetavvikelsen är lägre finansiella kostnader (4,6 mnkr) beroende på lägre räntor än budgeterat och lägre kostnader för konsulter (2,4 mnkr).

Sundsvall Logistikpark AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-30	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,0	0,0	0,0	0,0

Eftersom bolaget fakturerar kommunen för utfört arbete prognostiseras årets resultat till 0.

Mitthem AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
21,5	17,6	15,0	2,6

Den prognostiserade resultatförbättringen förklaras främst med lägre kostnader för avskrivningar (9,7 mnkr) och räntor (2,1 mnkr) som till stor del dock konsumeras av ökade underhållskostnader.

Nyproduktion på Norra Kajen
Bolaget har under året beslutat om ytterligare en nyproduktion – total 192 lägenheter på det nya området Norra Kajen. Detta vid sidan av den pågående nyproduktionen av ett åttavåningshus på Skönsmon med 37 lägenheter. Utöver dessa nyproduktionsprojekt pågår flertalet underhållsprojekt däribland ett stambyte i Skönsberg.

Sundsvall Vatten AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
7,4	10,8	-1,0	11,8

Prognostiserar överskott

Resultatförbättringen som prognostiseras med 11,8 mnkr beror främst på lägre kostnader för räntor (3,9 mnkr), personal (3,5 mnkr) och avskrivningar (3,3 mnkr).

Sundsvall Arena AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,2	0,1	0,0	0,1

Bolaget avvecklas

Från 2011-01-01 finns ingen verksamhet i bolaget då den förts över till kommunal förvaltning. Styrelsen i Stadsbacken AB har beslutat om att fastigheterna i bolaget ska säljas till kommunen varefter bolaget ska avvecklas. Målsättningen är att bolaget ska ha avvecklats före 2014 års utgång.

Sundsvall Energi AB

Koncernens resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
21,3	59,7	75,8	-16,0

Främsta förklaringen till den negativa avvikelserna för koncernen beror på resultat tappet i moderbolaget. Därutöver fanns ett fel i budgeten motsvarande 4,0 mnkr på koncernnivå.

Moderbolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,0	26,1	34,6	-8,5

Mild vinter ger underskott

Den prognostiserade resultatförsämringen beror främst på lägre bruttovinst på grund av den extremt milda starten på året (12,0 mnkr) samt högre bränslekostnader för olja för provdrift av nytt styrsystem (9,0 mnkr) som inte till fullo motverkas av lägre kostnader för bl.a. leasing (6,0 mnkr).

Reko Sundsvall AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
3,8	3,6	3,5	0,1

Bolaget är dotterbolag till Sundsvall Energi AB. Bolaget har uppdraget att genom avtal, att biträda kommunen vid fullgörande av uppgifter avseende avfallshantering och renhållning, enligt miljöbalkens bestämmelser, samt gällande renhållningsordning och avfallsplan för kommunstyrelsen.

Bolagets resultat för perioden uppgår till 3,8 mnkr. Prognosen för hela året uppgår till 3,6 mnkr, (3,5 mnkr MRP).

Korsta Oljelager AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,0	0,0	0,0	0,0

Sundsvall Elnät AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
17,7	29,0	30,7	-1,7

Prognosen visar ett årsresultat som är 1,7 mnkr lägre än budget och främsta förklaringen är att högre konsultkostnader inte fullt ut kompenseras av lägre personalkostnader.

ServaNet AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,7	3,0	4,0	-1,0

Resultatet bedöms bli 1,0 mnkr lägre än budgeterat främst beroende på lägre nyförsäljning och de anslutningsintäkter som dessa medför.

SKIFU AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
8,7	7,5	5,0	2,4

Resultatet bedöms bli 2,4 mnkr bättre än budget främst beroende på lägre avskrivningar (0,7 mnkr) och lägre räntekostnader (1,1 mnkr).

Sundsvalls Hamn AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
1,7	0,1	0,0	0,1

Sundsvall Oljehamn AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
4,1	3,5	5,1	-1,7

Resultatförsämringen förklaras främst av högre kostnader för arbetet med cementakajen.

Näringslivsbolaget i Sundsvall AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,3	0,0	0,0	0,0

Com Hems beslut att etablera verksamhet med inledningsvis 100 tjänster är en stor och viktig händelse. Detsamma gäller kommunfullmäktiges beslut 2014-03-31, § 96, att avsätta 4 mnkr per år för drift av Stenstan Visitor Center 2014 och framåt.

Medelpads Räddningstjänstförbund

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2013-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
-0,8	1,3	1,3	0,0

Räddningstjänstförbundets verksamhet styrs i allt väsentligt av lagen om skydd mot olyckor. Förbundet har med lagen som utgångspunkt av medlemskommunerna fått ett ägaruppdrag som sträcker sig över perioden 2012-2015. Uppdraget innebär i korthet att MRF ska bidra till en förbättrad trygghet för de som bor och vistas i Sundsvall, Timrå och Ånge kommuner.

Resurser till skogsbranden i Västmanland MRF har bidragit i stor omfattning med personal och materiel vid den stora skogsbranden i Västmanland. Kostnaderna kan beräknas till c:a 2 mnkr. MRF kommer att erhålla full kostnadstäckning för denna insats. Även i Ånge inträffade en större skogsbrand. Kostnaderna för denna skogsbrand uppgår till c:a 0,8 mnkr. Därmed överskrids självriskan för statlig ersättning. Självriskan baseras på skatteintäkterna för Ånge kommun och uppgår till 0,3 mnkr. MSB kommer att ersätta MRF för överskjutande kostnader. Kommentarer till resultatet:

Underskottet beror till stor del av personal- och materielkostnader i samband med skogsbränderna i Västmanland och Ånge. Förbundet kommer att erhålla ersättning om cirka 2,5 mnkr för dessa insatser från staten.

Ett utbyte av utryckningskläder för alla deltidstyrkor gjordes i början av året till en kostnad av 1,5 mnkr. Senare i höst täcks denna utgift av återbetalningen från AFA för inbetalda avgifter för avtalsgruppförsäkring.

Vissa, inte budgeterade, större utgiftsposter tillkommer och kan balanseras mot större intäkter vilka ännu inte fakturerats. Mot bakgrund dessa kommentarer är den samlade bedömningen att resultatet om 1,3 mnkr kommer att uppnås.

Midlanda Fastigheter AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
0,2	0,1	0,0	0,1

Bolaget förvaltar byggnader och mark som hyrs ut till dotterföretaget, Midlanda Flygplats AB.

Midlanda Flygplats AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
-2,2	-4,3	-7,5	3,2

Nytt bolag från 2013

Bolaget har på uppdrag av moderbolaget, Midlanda Fastigheter AB, ansvaret för den operationella driften, underhåll samt den värdeskapande verksamheten på flygplatsen. Bolaget redovisar en positiv avvikelse mot budget med 4,3 mnkr.

Norra Kajen Exploatering AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
-9,8	-10,4	1,3	-11,7

Sanering och exploatering ger resultatförsämring

Den prognostiserade resultatförsämringen beror främst på att sanerings- och exploateringskostnader för kvarter 1 och 2, som har sålts till Mitthem, var högre än förväntat och tidigare reserverat. Om kvarter 5 säljs för samma kvadratmeterpris till kommunen för att användas till särskilt

boende för äldre kommer prognosen att försämrars med ytterligare 8,1 mnkr.

Mitthem förvärvade kvarter 1 och 2 i augusti 2014 och har beslutat att bygga 192 lägenheter på Norra Kajen.

Scenkonst i Västernorrland AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
-0,8	0,5	1,0	0,0

Utfallet för perioden är -0,8 mnkr och prognosen för hela året är 0,5 mnkr. Prognosen för hela året kan komma att påverkas av retroaktiva pensionskostnader.

Svenska Kommun Försäkrings AB

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mnkr

Utfall 2014-08-31	Prognos 2014	MRP 2014	Diff MRP- Prognos
30,2	2,4	2,4	0,0

Bolaget ägs tillsammans med Gävle kommun, Kiruna kommun, Piteå kommun, Uppsala kommun, Trollhättan Stad, Trondheim kommun, Helsingborgs Stad, Örnsköldsviks kommun samt Umeå kommun. Bolagets SKFAB koordinerar och leder risk och skadeförebyggandeansvaret för delägarkommunerna,

Försäkringsverksamheten pågår som planerat. Utfallet för perioden uppgår till 30,2 mnkr. Prognosen för hela året uppgår till 2,4 mnkr.

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkning, mnkr	Kommunen					Koncernen			
	Jan-aug 2014	Jan-dec 2013	Jan-aug 2013	MRP 2014*	Prognos 2014**	Jan-augusti 2014	Jan-dec 2013	Jan-augusti 2013	Prognos 2014
Verksamhetens intäkter	668,3	985,4	637,4	980,0	981,1	1 686,4	2 409,2	1 658,7	2 589,3
Verksamhetens kostnader	-3 710,4	-5 568,2	-3 554,6	-5 717,3	-5 791,7	-4 403,4	-6 494,7	-4 220,7	-6 898,4
Jämförelsestörande poster	-	84,0	84,4	-	-	1,8	72,5	84,4	-10,3
Avskrivningar	-159,8	-215,9	-143,2	-225,0	-240,5	-331,3	-445,8	-295,0	-511,2
Verksamhetens nettokostnad	-3 201,9	-4 714,7	-2 976,0	-4 962,3	-5 051,1	-3 046,5	-4 458,8	-2 772,6	-4 830,6
Skatteintäkter	2 929,0	4 218,8	2 829,1	4 407,0	4 393,6	2 929,1	4 218,8	2 829,1	4 393,6
Generella statsbidrag och utjämning	433,2	600,7	395,8	616,1	649,8	433,2	600,7	395,8	649,8
Finansiella intäkter	97,1	157,5	105,9	148,9	138,0	4,7	13,7	6,5	6,4
Finansiella kostnader	-89,2	-146,2	-96,0	-166,5	-133,3	-103,3	-174,5	-112,8	-157,2
Jämförelsestörande finansiell kostnad	-	-15,3	-15,3	-	0,0	-	-15,3	-15,3	-
Resultat före extraordinära poster och skatt	168,2	100,8	243,5	43,2	-3,0	217,2	184,6	330,7	62,0
Extra ordinära intäkter och kostnader	-	-	-	-	-	-	-	-0,4	-
Skatt på årets resultat	-	-	-	-	-	1,9	-20,1	1,6	-
Årets resultat	168,2	100,8	243,5	43,2	-3,0	219,1	164,5	332,3	62,0

Balansräkning

Balansräkning, mnkr	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31
TILLGÅNGAR						
<i>Anläggningstillgångar</i>						
Immateriella anläggningstillgångar	5,2	6,7	8,5	13,8	17,1	13,4
Materiella anläggningstillgångar	3 471,1	3 369,6	3 287,9	9 844,9	9 067,0	8 774,5
Finansiella anläggningstillgångar	4 646,5	4 679,5	4 663,1	107,9	24,2	65,5
Summa anläggningstillgångar	8 122,8	8 055,8	7 959,5	9 966,6	9 108,3	8 853,8
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Förråd mm.	123,8	125,3	130,2	251,9	277,6	238,1
Fordringar	413,8	442,5	419,5	497,6	604,5	640,1
Kortfristiga placeringar	580,0	580,0	580,0	580,0		583,1
Kassa och bank	9,2	26,7	57,0	73,8	33,3	105,6
Summa omsättningstillgångar	1 126,8	1 174,5	1 186,7	1 403,3	1 684,4	1 566,9
SUMMA TILLGÅNGAR	9 249,6	9 230,3	9 146,2	11 369,9	10 792,7	10 420,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	2 724,1	2 555,9	2 698,7	2 847,5	2 434,0	2 801,9
varav årets resultat	168,2	100,8	243,5	219,1	164,5	332,4
Avsättningar	398,6	412,5	411,4	648,0	655,3	639,7
Skulder						
Långfristiga skulder	5 452,5	5 340,2	5 366,2	6 609,3	6 169,0	6 067,0
Kortfristiga skulder	674,4	921,7	669,9	1 265,1	1 334,4	912,3
Summa skulder	6 126,9	6 261,9	6 036,1	7 874,4	7 503,4	6 979,3

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	9 249,6	9 230,3	9 146,2	11 369,9	10 792,7	10 420,8
---	----------------	----------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Ansvarsförbindelser och panter

Ansvarsförbindelser och panter	Kommunen			Koncernen		
	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar	2 517,5	2 607,5	2 460,5	2 534,8	2 657,8	2 502,0
Borgensåtaganden	646,4	646,4	648,8	68,2	68,2	70,8
Pensionsförpliktelser, kommunala bolag mm.	17,3	17,3	16,4	-	-	-
Intjänad visstidspension	1,6	1,6	2,4	1,6	1,6	2,4
Summa ansvarsförbindelser	3 182,8	3 272,8	3 128,1	2 604,6	2 727,6	2 575,2

Kommentarer till resultatbudget och prognos

*Resultatbudget efter kommunfullmäktiges beslut 2014-05-26 att det prognostiserade överskottet 2014 inom anslaget för personalkostnadsökningar på 50 mnkr ianspråkats med motsvarande ökning av kommunens budgeterade resultat.

**Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska överta sporthallen och badet samt Idrottsanläggningarna i Gärde från Sundsvall Arena AB. Övertagandet är planerat till hösten 2014. Kommunens resultat påverkas inte, men utfallet kommer att förändras i förhållandet mellan verksamhetens nettokostnader och finansiella intäkter.

Kassaflödesanalys, kommunen

Kassaflödesanalys, mnkr	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31
Den löpande verksamheten			
Periodens/årets resultat	168,2	100,8	243,5
Justering ej likviditetspåverkande poster	153,2	240,8	158,9
Minskning/ökning av avsättningar pga utbetalningar	-11,4	-7,6	4,6
Justering rörelsekapitalförändring	-154,6	72,7	-248,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	155,4	406,7	158,4
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar	-262,5	-334,3	-180,5
Försäljning materiella och immateriella anläggningstillgångar	2,0	0,4	1,2
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-61,7	-61,8
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0		0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-260,5	-395,6	-241,1
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	3 400,0	4 805,0	3 205,0
Amortering av långfristiga skulder	-3 282,1	- 4 653,4	-3 034,8
Ökning av långfristiga fordringar	-939,0	- 1 349,9	-913,6
Minskning av långfristiga fordringar	972,0	1 103,5	829,2
Ökning av kortfristig utlåning	-63,3	56,5	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	87,6	-38,3	85,8
Periodens/årets kassaflöde	-17,5	-27,2	3,1
Likvida medel vid periodens början	26,7	53,9	53,9
Likvida medel vid periodens slut	9,2	26,7	57,0
Förändring likvida medel	-17,5	-27,2	3,1

Uppdrag i MRP 2014

Uppdrag i MRP 2013-2014

I Mål och resursplan 2013-2014 med plan för 2015-2016, har kommunfullmäktige beslutat om ett antal uppdrag. Uppdragen är fördelade på processer och för varje uppdrag finns en ansvarig nämnd. Här redovisas vilken status uppdragen har till och med 31 augusti 2014.

En mer detaljerad sammanställning av uppdragen med tillhörande kommentarer redovisas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende i anslutning till delårsrapport januari-augusti, KS-2014-00683.

Uppdragen kan vara enkla och snabba att genomföra eller mer omfattande, så att de tar flera år att genomföra. Till vissa uppdrag har kommunfullmäktige beslutat om att anslå särskilda pengar. Andra uppdrag ska finansieras inom nämndernas ordinarie budget. Uppdragen är oftast formulerade så att de anger en politisk viljeinriktning. Totalt beslutade kommunfullmäktige om 69 uppdrag.

Uppdragen kan ha status pågår enligt plan, pågår med avvikelse, ej startat, slutredovisade eller avslutade/avslutade. Av tabellen nedan framgår uppdragens status inom respektive process.

Process	Antal uppdrag	Pågår enligt plan	Pågår med avvikelse	Ej startat	Slutredovisade	Avslutade
Näringsliv & Arbete	9	7	1	1		
Utbildning	15	9	2	1	3	
Samhällsbyggnad	12	10			2	
Fritid och kultur	9	9				
Vård och omsorg	12	6	1		3	2
Ledning	6	1			4	1
Verksamhetsstöd	6	2	2	1	1	
SUMMA	69	44	6	3	13	3

Redovisningsprinciper och förklaringar

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna för koncernen Sundsvalls kommun följer god redovisningssed och skattelagstiftningen för aktiebolag. I den mån skattelagarna inte gäller för koncernenheterna har lämpliga anpassningar skett.

Bolagen i Stadsbackenkoncernen tillämpar redovisningsregelverket K3 från och med 2014. I den sammanställda redovisningen har jämförelseåret 2013 inte omräknats på grund av detta.

Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller dess föregångare med följande undantag:

Investeringsbidrag och anläggningsbidrag tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning).

Investeringsbidrag som erhållits tidigare år redovisas som en minskning av anläggnings-tillgångens värde enligt den då gällande redovisningsprincipen. Jämförelsetalen för tidigare år har inte omräknats enligt den nya principen

Kommunens aktieinnehav i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB omklassificerades 2012 från finansiell anläggningstillgång till kortfristig placering. Orsaken till bytet av redovisningsprincip är att den nya klassificeringen mer speglar placeringens verkliga innebörd. Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB räknas därmed inte som ett concernbolag i den sammanställda redovisningen.

Värdering

Överordnad princip för värdering är försiktighetsprincipen, som innebär att tillgångar inte övervärderas och att skulder inte undervärderas. Därigenom fås en försiktig bild av koncernens ställning och resultat. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar. Investerings- och anläggningsbidrag redovisas från och med räkenskapsåret 2010 som en långfristig skuld. Skulden upplöses och intäktsfördes på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning.

Investeringar som aktiverats har som princip haft ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp (44 400 kr år 2014) i kommunen och en nyttjandetid överstigande 3 år i kommunen och för bolagen 1/2

prisbasbelopp. Lånekostnader har ej aktiverats i kommunen men för vissa större investeringar har bolagen aktiverat ränta. Ej avslutade investeringar balanseras som pågående arbeten.

Avskrivningar beräknas inte för mark, konst och pågående arbeten. För övriga anläggningstillgångar sker planerlig avskrivning utifrån förväntad ekonomisk livslängd. Avskrivningarna görs som linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet. På nyare anläggningstillgångar sker avskrivning utifrån den planerade nyttjandeperiod som fastställs vid anskaffningstillfället. Någon anpassning av avskrivningstiderna bolagen emellan har ej skett. Avskrivning påbörjas den dag anläggnings-tillgången är färdig att tas i bruk.

Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

- Fastigheter och anläggningar: 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier: 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar: 25 år
- VA-anläggningar: 10, 20 och 33 år
- Leasade fastigheter: 13, 15 och 27 år
- Immateriella tillgångar: 5 år

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdest princip till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Samtliga kundfordringar äldre än sex månader har bedömts som osäkra fordringar och reserverats. Osäkra fordringar utöver detta har avskrivits efter individuell bedömning av varje fordran. Kommunens exploateringsfastigheter klassificeras som omsättningstillgångar.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är bokförd dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse. Som avsättning har bokförts pensioner intjänade under 1998 och framåt enligt det gamla pensionsavtalet samt garanti- och visstidspensioner. De pensioner som intjänats före 1998 enligt det gamla pensionsavtalet har bokförts som ansvarsförbindelse under rubriken "Pensioner som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar".

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 07. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs

beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Ökad pensionsskuld på grund av sänkt diskonteringsränta 2013 redovisas som en jämförelsestörande finansiell post enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 3.1

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Som jämförelsestörande poster redovisas intäkter och kostnader som uppgår till minst 10 mnkr och är av engångskaraktär.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen för Sundsvalls kommun omfattar kommunen, företag samt kommunalförbund som kommunen på grund av andelsinnehav eller annan anledning har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över. Ett samägt företag ingår i den sammanställda redovisningen med motsvarande ägd andel.

Den sammanställda redovisningen har för de dotterbolag där kommunen har en röstandelsmajoritet på 20 procent eller mer upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Vissa bolag där kommunen äger 20 procent eller mer ingår inte i koncernens räkenskaper med hänvisning till bolagens obetydliga storlek. (Lillhällom AB, Samordningsförbundet i Sundsvall).

I det fall kommunen genom sitt bolag äger ett annat bolag tillsammans med utomstående intressenter konsolideras det helägda bolaget i sin helhet. Minoritetsägarens andel av årets resultat redovisas som en intäkt eller kostnad beroende på dotterbolagets årsresultat. Minoritetsdelägarens andel av

det egna kapitalet i det delägda dotterbolaget redovisas som en långfristig fordran alternativt avsättning. Delägarens andel av ett positivt eget kapital redovisas med andra ord som en avsättning.

Avsättningar

Avsättning har gjorts för återställande av pågående avfallsupplag vid Blåberget när den avslutas. Avsättning har gjorts år 2010 för återställande av gamla kommunala avfallsupplag. Avsättningen är beräknad att tas i anspråk fram till 2021. Avsättningen har räknats upp med KPI (Konsumentprisindex) till och med juli 2014.

Leasing

Leasingkostnader för operationella ej uppsägningsbara avtal redovisas för kommunen. Finansiella leasingavtal understigande ett prisbasbelopp redovisas som operationella. Hyresavtal för äldreboenden som kommunen sålt och återhyr redovisas som finansiell leasing av verksamhetsfastigheter.

Kommunen hyr sedan 2011-01-01 samtliga fastigheter från Sundsvall Arena AB på ett sätt som skulle kunna redovisas som finansiell leasing. Kommunen har dock valt att inte redovisa detta som finansiell leasing eftersom investeringarna redan har finansierats via kommunens internbank och att redovisa dessa som finansiell leasing skulle inte förbättra och förenkla den finansiella informationen i denna delårsrapport.

Skatteintäkter

Prognosen för skatteintäkter baseras på SKL:s skatteunderlagsprognos i augusti 2014 i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation, RKR 4.2 Redovisning av skatteintäkter.

Ekonomiska begrepp

Anläggningstillgång

Tillgång avsedda att användas under lång tid; Immateriella (goodwill mm), materiella (mark, byggnader, maskiner mm) eller finansiella (aktier, andelar mm).

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansnetto exklusive jämförelsestörande poster i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång beräknat utifrån förväntad nyttjandeperiod.

Balanskrav

Kommunallagens krav om god ekonomisk hushållning, ekonomi i balans. Intäkterna (realisationsvinst ej medräknat) ska vara större än kostnaderna.

Balansräkning (BR)

Sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen.

Driftredovisning

Redovisning av de kostnader och intäkter som har ett direkt samband med produktionen av kommunal service.

Eget kapital

Skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder.

Investeringsredovisning

Redovisning av kommunens investeringar i anläggningstillgångar och utgifter för dessa.

Jämförelsestörande post

Ekonomisk händelse som är av engångskaraktär och av betydande storlek vilket påverkar jämförelser.

Kassaflödesanalys

Sammanställning av kommunens kassaflöden indelat i löpande verksamhet, investeringar samt finansiering.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exklusive förrådstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.

Kommunalt uppdragsföretag

Annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen har överlämnat vården av en kommunal angelägenhet, men där överlämnandet skett på ett sätt så att ett betydande inflytande inte har erhållits.

Kortfristig fordran/skuld

Fordringar/skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Leasing/leasingavtal

Med leasing/leasingavtal avses ett avtal enligt vilken en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Leasingavtal kallas ibland hyresavtal, särskilt när det gäller leasing (hyra) av fastighet.

Likviditet

Kortfristig betalningsförmåga – förmågan att betala skulder i rätt tid.

Långfristig fordran/skuld

Fordran/skuld som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Minimileaseavgift

De betalningar, exklusive avgifter så som serviceavgifter och skatter, som ska erläggas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden med tillägg av eventuellt belopp som garanteras av leasetagaren.

Nedskrivning

Om en tillgångs verkliga värde på balansdagen är lägre än anskaffningsvärdet minus gjorda avskrivningar, görs nedskrivning om värdeminskningen är bestående.

Nettoinvestering

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettokostnad

Driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgång

Tillgång i form av kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på den redovisningsperiod till vilken de hör.

Resultaträkning (RR)

Sammanställning över årets redovisade intäkter och kostnader.

Soliditet

Andelen eget kapital i förhållande till totalt kapital, graden av egenfinansierade tillgångar.

Utdebitering

Avser hur stor andel per intjänade hundrakronor som betalas i kommunalskatt.

Förklaringar/förkortningar

BUN	Barn- och utbildningsnämnd
FAVI	Förvaltningen för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration
FINU	Kommunstyrelsens finans- och näringslivsutskott
KFN	Kultur- och fritidsnämnd
KF	Kommunfullmäktige
KTM	Kollektivtrafikmyndigheten
KS	Kommunstyrelse
LMN	Lantmäterinämnd
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
Mdkr	Miljarder kronor
Mnkr	Miljoner kronor
MN	Miljönämnd
MRP	Mål och resursplan, kommunens budget
NAVI	Nämnd för arbetsmarknad, vuxenutbildning och integration
SBN	Stadsbyggnadsnämnd
SKIFU	Sundsvalls kommuns industrifastighetsutveckling AB
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting, arbetsgivar- och intresseorganisation
SN	Socialnämnd
RIKARE	Relationer, Infrastruktur, Kompetens, Attraktivitet, Region, Effektiv kommun. Kommunens strategi för hållbar tillväxt.

